

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.

Fél évre . . . 5 K — f.

Negyed évre . . . 2 K 50 f.

Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések :
— Megállapodás szerint.

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Kossuth sirjánál.

Díszes márványtemplomba helyezte el a nemzet Kossuth Lajos koporsóját s amikor felavatták a mauzoleumot, minden magyar szív ott volt az óriások között is óriás férfi emlékére emelt templom körül.

Oltár lesz ez a sir minden időközön keresztül, ahová imádkozni járnak a késő utódok; ahová enyhülni és vigasztalódni zárandokolunk, ha sorscsapások érik ezt a nemzetet; ahol erőt gyűjtünk, amikor vissza kell vernünk a támadásokat; ahova elvezetjük a jövődő nemzedékeket, hogy tanulják meg a hazát szeretni, eszméikért hevülni, évszázadok küzdelmeinek szent hagyományaiért mindent feláldozni.

Kossuth Lajos neve fogalomává változott, amelyben befoglaltatik a magyar nemzetnek minden vágya és törekvése; a szabadság, egyenlőség, testvériségért, a népszabadságért való rajongás; a haladás, felvilágosodás utjainak, a jövődő nagy Magyarországnak a népszabadság s a magyar kultúra alapjain való kiépítése.

Kossuth Lajos nagy alakja a nemzet világitó fáklyája, amely fényt vet a multak harcaiba s a jövődő utjaira. Megmutatja a mult tanulságait s ezek nyo-

A modern ember.

A rendkívül gyors és köznapi érintkezése a világ különféle népfajainak, ez a folytonos csere-folyamata az eszméknek és érzelmeknek, ezek előidézői azoknak a jellemvonásoknak, melyek a modern embert a régítől hol előnyösen, hol hátrányosan megkülönböztetik. Nyugodt, egyenletes, határozott irányu polgárosodásról szó sem lehet. A művelődés hajdan oly java volt az emberiségnek, melyet lassan lehetett csak megszerezni, szinte keresni kellett, míg most ezerféle csatornákon, számtalan s egymástól igen különböző helyről árad felénk, mely nem a magunk lassu terméke, hanem ránk zúzóhatunk. A régi művelődés lassu volt, határozott formájú műve az emberi léleknek, éppen azért sokkal jellegzetesebb, sokkal eredetibb, sokkal összhangzóbb; míg a mostani ugyan rendkívül nyert terjedelmében, el van terjedve az egész világon, jár az is, hogy sokkal sekélyebb, sokkal felületesebb s a vagy éretlenebb vagy túlérettebb. Régen a szellemóriások sokkal jobban kimagaslottak környezetükből, míg a mai viszonyok oly hatalmas erővel végzik a nivelláló munkájukat, hogy ez a különbség mind jobban elenyészik az egyes emberek műveltsége, képzettsége, eszejárása, szellemük összes megnyilatkozása között. A régi polgárosodás miróségileg tünt ki, a modern emberé mennyiségileg, mert mindenki részt vehet benne, mindenki belesodortatik árjába. A régi harmonikus volt, egyaránt felölelte az

mán kijelöli a haladás, a nemzeti fejlődés irányait.

Kossuth Lajos szelleme élő és uralkodó erő, amely most is vezeti és uralja a nemzetet. Mert hozzáfűződik nemcsak a jelen, hanem a jövő minden reménysége is. Szabad és független, erős és hatalmas csak Kossuth Lajos szellemében lehet ez a nemzet. Ebben forr össze a rajongó fajszeretet a mindenkire egyformán ragyogó testviréség magasztos gondolatával; ebben a szellemben ölelkezik a jogokhoz való ragaszkodás, a hagyományok ápolása, a mult tisztelete az új idők követelményéhez mért fejlődéssel, átalakulással, a nemes demokráciával, a jövődő nagyság felé való törekvéssel.

Nincs felszabadulás, csak általa; nincs más út, mint az ő utja; nincs más igaz nemzeti szellem, mint az, amelyet ez a nagy próféta hagyott nekünk eszméiben, küzdelmeiben, cselekedeteiben és írásaiban; abban az egyetemes, minden nemzeti gondolatra és törekvésre, minden egyes magyar emberre és tömegekre egyaránt kiterjedő egyetemes hatásban, amelyet Kossuth kultusznak nevez a történelem.

Kossuth Lajos óriás nagyságának és hatásának megbírálásához kicsinyes minden mérték, minden szempont, minden hasonlat. Azért nagy ő a nagyok között,

értelmet és érzelmét; a modern ember lelkében nincs harmónia, meg van zavarva szellemi erőinek egyensúlya, tulnyomólag az értelem felé hajlik, az érzelem rovására.

A modern ember főjelleme a kételkedés, az elemzés, a boncolás, a kritika, a részletezés. Bölcselete pozitív s mind nagyobb befolyást enged a természettudományi kutatások eredményeinek. A tudományt külön ágakra osztja szét, specializál.

És az etikai javak, a vallás, a morál, melyek tizenkilencszázados tradíció lidéromyása alatt nyugtek! Mi a jó, mi a rossz, a modern ember nem kérde, csak azt tartja szemmel cselekedeteiben, hogy nem ütközik-e a büntető-törvénykönybe. Rideg érdek és számítás vezérli mindenben.

Amily mértékben tökéletesednek a közlekedési eszközök, oly mértékben lapulnak el a haza határai, hogy fölöttük kényelmesebben tültehesse a modern ember magát, hogy annál gyorsabb lehessen a fajok keveredése. Nagy bajnak ezt sem tartja sok, mert a faji jellegét, viszonyitva ideájához, az általános, az örök emberhez ugys csak zoologiai cafrangnak tartja, mely egyremásra hullik le az emberről. Megmozdul az eddig lomha tömeg. Az állam, mely azelőtt mindent látó volt, az egyed meg semmi; az állam, melynek érdeke agyonnyomta a magánérdeket, sokban kénytelen engedni az öntudatra ébredt tömeg érdekeinek, mely a hosszú szunnyadás után sokkal gyorsabban s nagyobb mérvben követeli a kielégítést, mintsem ez nagyobb társadalmi rázkódások, szociális forra-

mert nincs hozzá hasonló. Nincs még egy olyan fényes alakja a történelemnek, amely akkora volna az ő nemzete előtt, mint amilyen óriás Kossuth Lajos Magyarorszag minden néprétegének köztudatában.

Nincs példa arra a kerek földtekén, hogy amikor a népek fegyveres küzdelme elbukott, akkor is a nép vezére lett volna a győzödelmes. Kossuth Lajos pedig dadalmas vezér maradt akkor is, amikor a magyar ügy hadserege lerakta fegyverét. Egy évszázados multat győzött le; egy rendszert tört meg s a szolgaság gonosz szellemének erejét zuzta össze. Eszméit nem lehetett többé lefegyverezni. A bujdosónak, a remetének lelke itthon élt közöttünk s mindenkoron, a gyilkos hatalom tobzódása, valamint az alkotmányos élet ébredése idejében vezette és irányította a nemzetet. Amikor végigvágott rajtunk a megcsufolt ellenség bosszúálló keze, Kossuth Lajos neve volt a vigasztalás és a remény. Amikor ősi alkotmányunkat elrabolták s szolgaságban sanyalódtunk, ostoba és gőgös idegen zsoldosok kénye alatt: Kossuth Lajosról álmodtunk s úgy éreztük, hogy az ő lelke virraszt felettünk; az a lélek, amely meg fogja hozni nekünk a szabadságot és a dicsőséget.

Amikor alkotmányunk visszaállított

dalom nélkül lehetséges volna. S érdekei védelmében ez a tömeg nem ismer nemzetiséget, nem ismer hazát. A modern hazát sokaknál, igen sokaknál nem a természeti határok határozzák, hanem az a határ, meddig az állam törvényeinek hatálya terjed. Ha e törvények összessége nem elégíti ki anyagi érdekeit, vándorol tovább, új országba, mely előtte nem új haza, hanem az ő magánérdekeinek kedvezőbb törvények és intézmények produkálója. Először előre küldi a tőkét, melynek ugy sinos hazája, azután utána megy maga is. Közkeletű, nagy agióval bíró kezd lenni előtte ez az egykor gunnyal hangoztatott mondás: ubi bene ibi patria, sőt bizonyos önérettel, nem, nem önérettel, elszánt arcátlansággal vallja ez elvet, kivált mikor látja, hogy a közfelfogás e tekintetben sokat változott s hogy mind többen és többen követik az ő példáját. Az imádott haza képe nem elég ragyogó, gondolata nem elég erős, hogy a kivándorló csoportok vonulását megakadályozza, ezt csak az ő anyagi érdekeinek jobban megfelelő állami intézkedések, új viszonyok, új állapotok lennének képesek tenni.

A modern élet e kanyargós, de gyors és zajos folyása, az anyagi eszközök által nyújtott az a lehetőség, hogy a modern ember gyorsan megvalósíthatja szándékait, végrehajthatja tetteit, sokkal gyorsabban, mintsem a dolgot megfontolhatná, ez az örületes gyors élés a gondolkodó erőt és a szellemi fölfogást folyton természetellenes hőben, sőt lázban, egymásra gyorsan következő izgatottságban tartja. Ennek következménye az agy roppant megfeszültsége,

s a rabláncokat széttörte az események kényszere, Kossuth Lajos nevével üdvözlöttük az új kort, mert bele volt írva a mi lelkeinkbe, hogy minden, ami a magyar nemzet boldogulását és szabadságát szolgálja, az ő szellemének diadala. Kossuth vetette el a magot s mi csak aratunk már; felszedjük az ő termékenyítő hatásának gyümölcseit.

A nagy bujdosó, az agg remete elköltözött apáihoz. Eltemettük a hazai földbe. De halála után is él, vezet és kormányoz. A tulvilágról is üzeneteket küld nemzetének. Haló porai körül is telve van Kossuth eszményeivel, kultuszával az egész ország.

Az a mauzóleum, amelybe koporsóját helyezték, összeomolhat; a márvány porrá válhat, de amíg magyar él a földön, Kossuth neve és hatása örökké fennmarad. A magyar lélek mindig meg fogja érteni: mit izen nemzetének a fényes menyországhból Kossuth Lajos.

Közigazgatás.

Zalavármegye alispánja által a f. é. aug.—októberi időszakra vonatkozólag a törvényhatósági bizottsághoz tett jelentésből az alábbi fontosabb adatokat közöljük.

A községeknek új határjelző táblákkal leendő ellátása tárgyában kiküldött bizottság a beérkezett ajánlatokat és mintákat megvizsgálván, egy 50×33 cm nagyságu fahátlappal védett és horganyzott vaslemezből előállított községi határjelző táblát választott ki a községek részére. Amint a határjelző táblák mennyisége iránt bekvánt adatok beérkeznek, ezen táblák a bizottság utasításához képest, a községek részére megrendelteknek.

A segédjegyzői állások szervezése már mindazon körjegyzőségekben befejeztetett, amelyek ilyen állások rendszeresítésére államsegélyt kaptak.

A m. kir. bel- és igazságügyi miniszter urak a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901: 20. teikk alapján a rendőri büntető (kihágási) eljárásra vonatkozó egységes szabályzatot kibocsátották s azt, amiből életbeléptetési ideje még nincs meghatározva, tanulmányozás végett már megküldötték. A szabályzat annyiból, hogy az eddigi szabályoktól eltérőleg az összes kihágási ügyekben követendő eljárást egységessé teszi és

vérrel teltsége, az idegek önmészitő munkája, tulusigázottsága s ernyedtsége. E túlteljesítés ismét zavart állapotokat, tehetetlenséget, kimerülést idéz elő, úgy szellemileg, mint testileg. Ritkaság a határozott jellem, megosodájuk a vasakaratu államférfiut, aki — ha akad ilyen — oly óriási hatást képes gyakorolni a tömegre a szuggesztió törvényénél fogva, hogy tettei számára egy egész ország vakbizalmát ellenmondás nélkül kiereszkolja s a gyöngék százezeinek elméjét a maga eszejárása szerint idomítja. A modern ember szelleme inkább beteg, mint nem, teste nem kevésbbé. Látnunk föltűnni zavarkat, melyek a mult századokban vagy nem voltak meg, vagy csak lappangtak, a mult század végső éveiben azonban elemi erővel törtek elő. A szellemi tulusigázottság előidézi az idegességet. A legmodernebb bajt, mely egyrészt pusztító hatása a nemzedékek testi fejlődésére, de másrészt talán az örök természet kikutathatatlantörvényei szolgálatában áll. Az állambölcsek, szociológok, rideg statisztikusok kétségbe kezdenek esni, hogy fogy a fóka s nő az eszkimók serege, hogy jön idő, mikor az emberiségnek nem lesz kenyere, nem lesz hely, hová lábát letegyje. A mindent szabályozó természet örök törvényei segíteni fognak a bajon: az idegesség s egyéb meglevő és még jövendő modern bajok elő fogják idézni először a meddőséget az elagott népek szaporodásában, szután a határozott epadást; hiszen e bajok elseje a föld legidegebb nemzeténél, a franciánál máris a legkomolyabb aggodalmakat kelti az államférfiakban. A világtörténelem sulypontjának vándorlásával

a közvádnak a közérdek szempontjából való képviselést, — ami eddig hiányzott, — behozza, kétségen kívül üdvös lesz. Igaz, hogy a szabályzat az általánostól eltérő külön ügyviteli szabályok kiadását helyezi kilátásba, ami viszont az egyöntetűség rovására esik; azonban remélhető, hogy a külön szabályzat csak a büntető eljárás természetéből folyó legszükségesebb módosításokat fogja az általános ügyviteli szabályokban eszközölni. Az új eljárási szabályoknak a közvádat képviselő tiszti ügyészekre vonatkozó rendelkezései a szabályzat életbeléptekor közgyűlési intézkedést fognak igényelni.

A m. kir. pénzügyminiszter ur a járási számvevői intézmény fokozatos fejlesztése céljából a zalaegerszegi és alsólendvai járáásokba 1—1 segélydíjas pénzügyi számgyakornoki állást rendszeresített.

A gazda és a gazdasági eseléd közt lévő jogviszony szabályozásáról szóló 1907: 45. t.-c. életbelépte óta lejárt egy év folyama alatt 7 kihágási ügy került másodfoku elbírálás alá, amelyek eselédék ellen indították és büntető ítéletekkel fejeztettek be. Vitás ügy 39 került II. foku döntés alá, amelyek gazdasági eselédék által bérkövetelés iránt indították gazdáik ellenében. Ezen ügyek abban a szellemben döntöttek el, amely a közgyűlést, a megyei központi gazdasági bizottságot és gazdasági egyesületet a törvényjavaslat tárgyalásakor vezérelte.

A kivándorlás, mely az 1906. és 1907. években nagy arányokat öltött és a mult évben tetemesen csökkent, amennyiben csak 289 egyén folyamodott utlevélért, a folyó évben némi emelkedést mutat, amennyiben az utlevélért folyamodók száma már eddig 537-et tesz ki. Az utlevelek kiadása körül a már bejelentett eddigi eljárás követettik.

Közegészségügy. A felnőttek egészségi állapota igen kedvező volt, amennyiben csekély betegforgalom mellett csak váltólázak és a légző és emésztőszervek hurutos — kedvező kimenetű — bántalmái észleltek. Október hó 2-ik felében a vármegye egész területén szórványosan a hasihagymáz megbetegedések — jenyhe lefolyásu — esetei mutatkoztak, mely okból a betegség terjedésének megállítására és fokozott ellenőrzése céljából a szükséges intézkedések megtétettek.

A gyermekek közegészségi állapota szintén elég jó volt. A fertőző betegségek közül a vörheny, diphteritis, hökhurut, vérhas és hasihagymáz szórványosan fordultak elő. Uralkodó betegségek a légző és emésztő szervek hurutos bántalmái voltak.

A bejelentésre kötelezett fertőző betegségek közül előfordult: ronsoló toroklob 59, hasihagymáz 121, vörheny 86, kanyaró 55, hökhurut 21, vérhas 40, gyermekágyi láz 2.

A szemeses köshátyalob, mely a perlaki, esáktornyai, alsólendvai és újabban a nagykanizsai

lépést tart a meddőség vándorlása is.

A modern ember értelmi életének túltengése okozza érzelmi életének elhanyagolását s e tekintetben a férfi kimerültebb, érzelmenlkülőbb, idegesebb, hiperkritikusabb, mint a nő; mert a férfínál a művelődésben nagyobb a kínaiat, az alkalom; érintkezése a világgal bensőbb, résztvevése a modern élet sodró árájában sokkal több szellemi és idegerőt kíván nála, úgy hogy nincs ideje s hajlama szellemi életének másik felét is kiművelni. Minden érzelem, mely nem esik állampolgári kötelemének körébe: a lelkesség, az önzetlen barátság, erkölcs, ideális szerelem csak fölösleges disz rá nézve, mert nem tartozik a modern élet benső tartalmához.

De másrészt csakis napjainkban, a morál, az érzelmek ferrongásában, tétova kifejlődésében, az ellentétek emé korában lehetséges az érzelmek túlfinomodása, melnyél fogva bánatunkat jobban érezzük, örömünk nagyobb extasisba jön, mint hajdan, ha külsőleg jobban uralkodunk is föltötte. S a belterjesebb eszmélés törvényénél fogva sokkal fogékonyabbak vagyunk az emberi nyomor, mások szenvedései iránt, mint hajdan. Csak napjainkban lehetséges, hogy a vallás, a morál mind földibb, mind humánusabb irányt vesz, hogy nem hanyagoljuk el a beünüket körülfoló életet a tulvilágerért, hogy egymásután emeljük az emberszeretet intézményeit, vallva a szeretet vallását.

S e jelenségek ismét a városi embernél sokkal gyakoribbak, mint a vidékinél; az értelem túlképzettsége az érzelem és morális jellem fölött legmeggyőzőbben nyilatkozik a művelődés köz-

járásban (Murakereszturon) tájkórosan uralkodik, a többi járáásokban és rendezett tanácsu városokban pedig szórványosan fordult elő, 2415 esetben jelentkezett; ezek közül gyógyult: 216; végleg eltávozott vagy meghalt 35, gyógykezelés alatt maradt: 2164

Rendőri boncolás teljesített 22 esetben, külső hullaszemle volt 50, súlyos sértés bejelentett 33, öngyilkosságot 14 egyén követett el, véletlen szerencsétlenség általi halálnak 28 egyén esett áldozatul, szerencsétlen születés 2 esetében volt orvosi beavatkozásra szükség, elmekórnak 9 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát és az illetők közül 7 állami elmegyógyintézetbe szállított, 2 házi ápolásban, megfigyelés alatt áll.

Hét éven aluli gyermekek gyógyittatása 76 esetben lett elmulasztva, a mulasztók ellen a törvényszerű eljárás megindított.

Van a vármegye területén: lelenc 64, dajkaságba adott gyermek 350, emebeteg és hülye 691, siketnéma, vak és nyomorék 751, keresetképtelen árva 1482, a közsegélyre szorultak száma 1951.

A járási tiszti orvosok 54 községben teljesítették a községi közegészségügyi vizsgálatot.

A vármegye tiszti főorvosa megvizsgálta az alsólendvai, légrádi, balatonfüredi, köveskáli, tapolezai, sümegi, esabrendeki, bellatinei és esáktornyai nyilvános jellegű, továbbá a badaacsonytomaji, kapolcsi, héviz fürdői, bánokszentgyörgyi, esesztregi, lendvavásárhelyi és stridóvári kézigyógyszertárakat, közegészségügyi tekintetben megvizsgálta az alsólendvai, balatonfüredi, esáktornyai és sümegi járásorvosi és a légrádi, muraszentmártoni, stridóvári és viziszentgyörgyi jegyzői hivatalokat; egészségügyi vizsgálatot teljesített a balatonfüredi és héviz gyógyfürdőben, ellenőrizte a badaacsonytomaji baltabányában alkalmazott egyéneknek egészségügyi ellátását, felülvizsgálta az alsólendvai járásban, Muraszentmártonban, Stridóváron, Viziszentgyörgyön és Esáktornya nagyközségben a trachomás betegek orvosi gyógykezelését, azoknak osztályozását megejtette, a fertőző betegségek elleni óvintézkedéseket több községben és Nagykanizsán többször ellenőrizte s a talált közegészségi hiányok megszüntetése iránt javaslatokat terjesztett elő s a Budapesten 1909. évi augusztus hó 29-től szept. 4-ig megtartott nemzetközi Orvosi Congressuson — a vármegye képviseléstében — a f. évi május hó 10-én hozott 5781/ni. 909. sz. közgyűlési határozat folytán megjelent s az egyes szakosztályok ülésin résztvett.

Állategészségügy. A hivatalból jelentendő ragadós állati betegségek közül a lépfene, takonykór, ivarszervi hólyagos kiütés, rühkór, sertésorbánc és a sertésvész esetei fordultak elő, amelyek közül a sertésorbánc, amiként már előbbi je-

pontján, a nagy városokban, melyek másrészt, rendkívüli egyenletesítő hatásuknál fogva tucatembereket termelnek s megakadályozzák az egyéniség kidomborodását . . .

Csak egyes tükördarabok ezek, melyek innen is, onnan is összeszedve szakadozottan mutatnak. Akadhatnak valaki, ki lehetőleg egészre állítaná össze, hogy legalább a jelennek teljes képét látnók benne, ha nem is következtethetnénk belőle a jövőre, melyet sűrű fátyol takar. Ki lebentheti ezt föl? Mily további irányt fog venni a mai élet, hova fog kibontakozni, milyen jelleget fog magára öltetni, s egyáltalán diadalmasodni fog-e benne egy meghatározott jelleg? Hol a jós, a ki megtudná mondani, hol a szem, mely a látóhatárt elzáró kődon keresztül hatolhat? A sötét pesszimizmusnak lesz-e igazsága, mely azt kérdi, hogy miért van mindez, mi célja van az emberiség e folytonos vergődésének, ha mindennek kell olijának lenni, — vagy az idealistának? Mikor fogja elérni az emberiség végkifejltségét, megett korát, ha ugyan egyáltalán elérni, s mi fogja e megett kort determinálni?

Oly kérdések, melyekre feleletet adni nem adatott a véges embernek, mely öntudatlan eszköze egy földöntúli, megfajthatatlan, titokzatos, rettenetes erőnek.

osan uralko-
ezett tanácsu
ult elő, 2415
ogyult: 216;
gyógykezelés

22 esetben,
értés bejelen-
követett el,
halálnak 28
szülés 2 ese-
zükség, elme-
beavatkozás

gyittatása 76
tók ellen a

64, dajka-
eg és hülye
751, kereset-
re szorultak

gben teljesít-
vizsgálatot.

vizsgálta az
kőveskái,
bellatinei és
bá a bada-

bánokszent-
és stridóvári
gyi tekintet-
balatonfüredi,
és a légrádi,
szentgyörgyi

szgálatot tel-
gyógyfürdők-
aji bazalt-
egészségügyi
ndvai járás-
váron, Vizi-

községben a
zelését, azok-
rtóó beteg-
községben

es a talált
íránt javas-
en 1909. évi
gtartott nem-
ármegye kép-

10-én hozott
ozat folytán
üléseiben részt-

jelentendő
fene, takony-
ór, sertésor-
elő, ame-
r előbbi je-

ek másrészt,
fogva tuat-
ályozzák az

amelyek innen
ottan mutat-
őleg egésze
ennek teljes
vetkeztethet-
fátyol takar.

bi irányt fog
ozni, milyen
salán diadal-
tározott jel-
ondani, hol a
ön keresztül

lesz-e igaz,
de, mi célja
ődsének, ha
agy az ideá-
nberiség vég-
yan egyáita-
eterminálni?
t adni nem
öntudatlan

etlen, titok-

lentésekben jelzettett, az idén jóval nagyobb területen jelentkezett mint az előző években; mindazonáltal kevés helyen és leginkább csak ott fajult járvánnyá, ahol a betegség késedelmes bejelentése vagy elitkolása folytán az óvintézkedések nem voltak kellő időben megtehetőek. Sajnálatos kell megemlítenem, hogy ezen betegség ellen a gyakorlatban igen jól bevált védő-oltásokat az érdekeltek még most sem veszik igénybe oly kiterjedésben, a mint az a sikeres védekezés érdekében kívánatos lenne, jóllehet hogy a fertőzött községek lakosságának figyelme a védőoltások hasznos és szükséges voltaira mindenkor felhíva lesz.

Ugy ezen most említett, valamint a másik, nem kevésbé veszedelmes sertésbetegek terjesztésében igen nagy szerepük van a vándoreigánynak, a kik a dögtereken elásott sertés-hullákat kiássák. Sajnos, a hatóságok csaknem tehetetlenül állanak a garázdálkodásokkal szemben, mert egyfelől a tetteseket csak a lehető legtrikább esetekben sikerült kinyomozni, másfelől pedig a megtorlás az idevonatkozó büntetőhatározatok hiányossága miatt is akadályokba ütközik. Az e tárgyban, vagyis a hullalopások megakadályozását célzó büntető határozatok megállapítása iránt a földmivelésügyi minis-ter urhoz már régebben tett felterjesztése még mindig nem nyert elintéztést. A lépfene előfordulása az esetek túlnyomó többségében alacsony fekvésű, vízállásos, vagy időnként áradásoknak kitett és tapasztalás szerint ép azért a lépfene esirának szaporodására igen alkalmas talaju legelőkön való fertőzésre volt visszavezethető. A takonykór, amely vármegyénkben már évek óta nem fordult elő, 1 lovon lett megállapítva, amely a jelek szerint már fertőzötten került ide Somogy vármegyéből. Miután a beteg ló a törvény értelmében hatóságilag kiirtatott, más lovakat pedig nem fertőzött meg, a betegség megszűnt. A rühkór szűnőben van, az időszak végén már csak 3 község volt fertőzve.

Védőoltások 4 községben kisgazdák állatain, továbbá 48 közép- és nagyobb gazdaságban eszközöltettek lépfene, sereggő üszök, sertés-orbánc és sertésvész ellen.

Az állatvásárok forgalma augusztus havában és szeptember első felében általában lanyha, itt-ott legfeljebb közepes, azontul általában közepes, de helyenként élénk volt. Az állatra-kodó állományok forgalma közepes volt.

Közgazdaság. Az aratási és eséplési munkálatok bevégeztével, amelyek a gabona késői érése következtében jó későre kinyultak, a vetési munkálatokhoz kellett a gazdáknak fogyniok. Az időjárás ezen munkálatokra oly kedvező volt, hogy a vetőmag a legjobban megmunkált földbe volt elhelyezhető s a vetések korán és szépen egyenletesen kikelték úgy, hogy a jövő évi termést illetőleg az ősz elején a leg-
szébb reményekre jogosítottak. Azonban sajnos, a kedvező időjárásban a vetések ellenségei is jobban megtaláltak életfeltételeiket és fő-
ként a korai vetésekben több helyen nagyobb pusztítást okoztak. Így Göcsejben a csimaz, más vidékeken pedig részben a csimaz, részben a hesseni légy, részben a gabona-futrinka okoztak károkat, amelyek egyes helyeken oly tetemesek voltak, hogy a vetéseket felülvetni, vagy kiszántani s a földet újra elvetni kellett.

A különben kedvező időjárású ősz lehetővé tette, hogy az állatállomány a réteken és legelő-
kön zöld takarmánnyal volt október hó végéig, még november hóban is részben eltartható. Az ily módon nyert takarmánypótlék állatállományunk teletetését általában véve nagyban elősegítte, mégis akadnak egyes vidékek, amelyek ez évben is küzdenek a takarmányhiánnyal. Különösen a megye északi, Vasmegegyével hatá-
ros részeiben fordul elő ez az eset. A takar-
mány- és szalmaszükségében szenvedő gazdaságo-
kat és vidékeket annyival jobban sújtja ez a csapás, mivel a kormány azon okból, hogy a szárazság-okozta károk szörványosan merül-
tek föl, szállítási kedvezményeket nem engedélyezett s a gazdák, akik e cikkekből pótlásra szorulóak, messze vidékről, drága fuvar mellett kénytelenek fűdozni szükségletöket.

Az őszi termények közül a tengeri termése általábanosságban jó volt s a répa termése ellen sem lehet kifogást emelni. A burgonya termése azonban a f. év folyamán is uralkodott beteg-
ségek következtében oly eltéréseket mutat, hogy általábanosságban a legnehezebben határozható meg. Ugyanis egyes helyeken a termés egészen kifo-

gástalan úgy minőség, mint mennyiség tekintetében, míg más vidékeken minőségileg, másokon pedig minőségileg és mennyiségileg is kifogásolható volt.

A szüretelések a szőlő rothadása miatt sok helyen korán kezdettek meg és nagyon eltérő eredménnyel nyertek kedvező időjárás mellett befejezést. A korai szedés hátrányosan befolyásolta a minőséget, amely ott, ahol később szüreteltek, megközelíti, sőt el is éri a tavalyi jó minőséget. A mennyiséget sok helyen a tavaszi fagy, a kedvezőtlen virágzás, a peronospora pusztítása és ott, ahol későn szüreteltek, a rothadás is tetemesen esőkkentette; azonban egyes szőlőhegyeken a termés megközelíti, sőt el is éri a tavalyi termés mennyiségét. Átlag véve a múlt évi termésnek mintegy 60—70 százaléka termett csak ez évben, minőségileg pedig 15—20 százalékkal visszamaradt a múlt évi mögött.

A gyümölcsfélékből gesztenyén, mogyorón és dión kívül csak itt-ott termett szilva, barack, alma és körte.

A gabonaárak a lefolyt időszakban kialakultak; oly mérvű áringadozások, mint amelyenek az aratás és eséplés idejében előfordultak, már nem voltak észlelhetők; az árak a világpiacon szükségletnek megfelelőleg szilárd alakulásukat meg is tartják.

Az állatárakat illetőleg amennyiben a kedvező őszi időjárás a takarmánytermési viszonyokat javította s amely mérvben kedvezőbbé vált a teletetés, éppen oly mértékben emelkedtek az állatárak.

Az állatállományok és erőkarmányok árai a kedvező őszi időjárás következtében lényegesen visszamentek olyannyira, hogy az ősz folyamán úgy a szalás, mint az erőkarmányok olcsóbb-
ért voltak beszerezhetőek, mint július, augusztus hónapokban. Az árak általánosságban azért még mindig elég magasak, amit a gabona, szóval a kenyértermények magasabb áralakulásának kell tulajdonítanunk.

A must ára a szüret előtt oly alacsony volt, amelyen már évek óta nem volt. Ez a kedvezőtlen áralakulás annál kevésbé indokolt, mert a megye átlagos közép termésével az egész ország gyenge termése áll szemben, amely tényből kifolyólag magasabb árakra van kilátás. Az árak később némileg javultak ugyan, de még mindig nem érték el a megvárható színvonalat. Több helyről oly irányú panaszok érkeztek, hogy nincs kellő kereslet a borra.

Tűzek. A vármegye területén az 1909 évi augusztus 1-étől október hó 31-ig előfordult tüzesetek száma 37 volt, amelyeknél az összes elhamvasztott érték a betervezett kimutatások szerint 81831 k képviselt. Biztosítás folytán meg-
térül ebből 27095 korona érték s így a szenvedett kár 53472 koronára rug.

A tüzet, a teljesített vizsgálatok szerint 4 esetben gyermekek játéka, 4 esetben gyújtogatás, 16 esetben gondatlanság, 4 esetben villámcsapás okozta; a tűz keletkezésének oka 9 esetben kiderithetlen maradt.

Közrendészet. A személy- és vagyonbiztonság súlyosabb beszámítás alá eső bűncselekményekkel nem lett megzavarva; a kisebb bűncselekmények pedig legnagyobb részben a csendőrség által kinyomozva és az illetékes hatóságnak feljelentve lettek.

A m. kir. csendőrség által az elmúlt időszakban ember élete elleni büntettért 23, súlyos testi sértésért 221, hatóság elleni erőszak büntettért 14, lopásért 232, szemérem elleni büntettért 15, csalásért 20 és gyújtogatásért 72 egyén lett letartóztatva; különböző természetű kihágásokért pedig 86 tettes lett az illetékes hatóságoknak följelentve.

A vándoreigánnyal a hivatalvizsgálatok alkalmával, kedéseket részint a hivatalvizsgálatok alkalmával, részint az előző jelentése szerint elrendelt új részint az előző jelentése szerint ellenőrizte s a szük-
nyilvántartások nyomán ellenőrizte s a szük-
ség- és lehetőséghez képest fejleszteni fogja.
E tekintetben megbeszéléseket folytatja a csendőrkerületi parancsnokkal is.

Gróf Batthyány Pál bucsuzása.

Zalaegerszeg város és az egész vármegye közönsége a szeretetnek és tisztelésnek megkapó jeleivel árasztja el a bucsuzó főispánt. Azt hisszük, nem volt még példa arra, hogy egy állásból távozó főispán annyi ovációban részesült volna, mint gróf Batthyány Pál.

Levelekkel, üdvözőlő sürgönyökkel árasztják el a küldöttségek, ünnepélyek egymást érik.

Mult héten bucsuzott el a vármegyei tisztikar is, amelyet Árva János alispán vezetett a főispán elé. Bejöttek erre az alkalomra a járási főszolgabírák, szolgabírák s több járási orvos.

Gróf Batthyány Pál a főispáni lakás termében fogadta a tisztviselőket, akiket mélyen megilletett a bucsuzás.

Árva János alispán tolmácsolta a vármegye tisztikarának mélyen érzett szeretetét, tiszteletét és háláját azon jószágos kormányzásért, azon megbecsülésért és elismerésért, amelyben gróf Batthyány Pál főispánságának ideje alatt minden egyes tisztviselőnek része volt. A távozó főispán további jóindulatába ajánlotta a vármegye tisztikarát, amelynek szeretete és ragaszkodása kíséri őt akkor is, amikor diszes állásából távozik.

Gróf Batthyány Pál valósággal a könnyekig megindult, amikor maga előtt látta azt a tisztikart, amely iránt mindig atyailag érzett s amellyel szemben becsülésének annyi jelét adta. Könny rezgett a szemében, hangja megremegett s alig tudta megindultságát annyira elnyomni, hogy a szívekhez szóló szavakban bucsut vegyen a tisztikartól.

Gróf Batthyány Pál a bucsuzó tisztviselőkhöz a következő beszédet intézte:

Kedves Barátaim!

Fogadjátok szívem mélyéből fakadó köszönetemet szíves megjelenésétekért és azokért az érzelmekért, melyeket vezéretok, az alispán ur, annyi melegséggel volt szíves kifejezni és tolmácsolni az imént, — abból az alkalomból, hogy a vármegye főispáni székéből távozom.

Nagyon jól esik lelkemnek, hogy kérés nélkül is összegyűltetek még egyszer körülöttem és hogy az a bajtársi érzület, mely három és fél esztendő főispáni működésem kezdete óta fűzött hozzátok, oly termékeny és meleg viszonzásra talált nálatok.

Mert én kezdettől fogva bajtársaimnak tekintettel benneteket és soha sem kívántam más lenni számotokra, mint bizalmas barátatok és készséges segítőtársatok.

Nagy örömmre szolgál és kedves emlékül viszem magammal magánéletembe, hogy az elmúlt idő mindenben beváltotta azokat a reményeimet és azt a várakozásomat, melyeket az alispán ur által a vármegyeházban történt üdvözlésem alkalmával képzettségtekhez, köteleesség-tudástokhoz és egyéniségtekhez fűztem.

Fogadjátok mélyen átértett hálámat és köszönetemet azért a támogatásért, melyben működésem alatt részesítettek, a ragaszkodásnak és a szeretetnek azon jeleiért, melyekkel úgy a multban, mint most a bucsuzás pillanatában elhalmoztatok.

Utaink elválnak, — de én a magam részéről a közös működés és negyedfélves érintkezésünk emlékeit nagy szeretettel őrzöm meg számotokra életem hátralevő részére és mindig a legnagyobb örömmel és legmelegebb készséggel fogok rendelkezésekre állani, ha bármilyen tekintetben is szolgálatotokra lehetek.

Isten áldjon meg benneteket!

A legőszintébb megilletődéssel fogadták a tisztviselők gróf Batthyány Pál bucsuzó szavait s úgy érezték mindenki, hogy a ragaszkodás köte-
lékei szorosabbra fűződtek és annak a szívben, lélekben nemes, gondolkodásban és oseekede-
teiben igaz férfúnak távozása pótolhatatlan vesz-
teség a tisztviselői karra nézve.

Kedden Zalaegerszeg város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést tartott s jegyzőkönyvileg adott kifejezést gróf Batthyány Pál iránti hódolatának és szeretetének. A képviselőtestület a jegyzőkönyvi kivonatot hétfőn délelőtti fogja át-nyújtani.

Szertán fáklýásmenet, szerenáé és bankett volt gróf Batthyány Pál tiszteletére. A fáklýásmenet 6 órakor indult el az ipartestület házá-
tól s mire a vármegyeházig ért, ezekre szapo-
rodott az éljenző tömeg.

A vármegyeház előtt nem lehetett mozogni, úgy ellepte a teret a sokaság, amely szünni nem akaró éjjezzel fogadta az ablakban meg-
jelenő főispánt.

A Dalkör — Kuruoz János vezetése alatt —

egy hatásos magyar dalt énekelt, Dr Korbai Károly polgármester gyönyörű beszédet intézett gróf Batthyány Pálhoz, aki meleg szavakban köszönte meg a tüntetést.

Dr Korbai Károly a következőket mondta:

Méltóságos Uram!

Kormányzatokra bizott vármegyéd székvárosának egész társadalma képviselőjében állunk itt előtted, a téli est ködében, hogy bucsut vegyünk tőled mindnyájan, akik szerettünk és tiszteltünk, s akik ezután is a tisztelet és szeretet érzéseivel fogunk ragaszkodni hozzád. Bucsuzni jöttünk s a fájdalom, mely mindnyájunk szívét betölti, keresi a bucsu szavait.

Nekem mint Zalaegerszeg város ezidő szerinti polgármesterének jutott az a valóban súlyos feladat, hogy ez alkalommal, a bucsuzás nehéz pillanatában, tolmácsoljam városom egész társadalmának, minden lakójának tiszteletét, szeretetét és ragaszkodását, amellyel irántad viseltek. Nehéznek kell mondanom e feladatot, mert valóban alig tudom, hogy honnét vegyem azokat az élnék színeket, amelyekkel csak megközelítőleg is méltóképpen tüntessem fel közéleti munkáikodásodban szerzett kiemelkedő érdemeidet; honnét vegyem azt az intenzív fényt, amellyel minden oldalról kellőképpen megvilágítsam bámulatot keltő, sokoldalú társadalmi tevékenységedet; hol találjam meg azt az érzést, amely megérteni és átérteni képes legyen mindazt a kulturális és emberbaráti jótékony tevékenységet, azt a vallásos életet, amelynek gyakorlását nálad napról-napra tapasztalhattuk.

Honnét vegyem mindazt a fényt, honnét a színeket, honnét az érzéseket azt a tömeget, az áhítatnak azt a bensőséget, amelyeket felfogni és felölelni egy ember szíve és értelme nem képes.

Mindezt én csak városom egész társadalmának, e város minden lakójának szívében található meg, ahol a szeretetnek tüze s a ragaszkodásnak melege honol úgy a te nagyrabecsült személyed, mint hozzád méltó s a női éretyekben gazdag hitvestársad és kedves családod iránt.

A bennünket körülvevő téli est homálya sötét ködével reánk nehezedik ugyan, de ezen a sűrű homályon is keresztül ragyog a fáklyák fénye, amely fáklyákat a mi szeretetünk gyújtotta meg. Így szállottak le az utóbbi napokban az országos politika egéről is azok a sötét felhők, amelyek egyelőre eltakarják ugyan látni vágyó szemeink elől hazánk közel jövőjének képét, de mindnyájunk lelkében él az az erős meggyőződés, hogy miként e körülöttünk lobogó fáklyák fénye keresztül tör az esti homályon, akként fogja azoknak a fáklyáknak fénye a politikai szemhatárt elborító homályt is szétoszlatni, amelyet a magyar nemzet géniusza a nemzet hivatással bíró vezetőinek hazafias érzéseiben gyújt meg.

Az isteni gondviselés téged azzal a rendeltetéssel, azzal a hivatással ajándékozott meg Méltóságos Uram, hogy fényt szórj utjára környezetednek. Vezérszerepre vagy hivatva körödben, amint ős apád, Őrs vezér, a hét magyar vezér egyike is őrt állott a magyar nemzet sorsa felett. Mint ebből az ősmagyar nemzetségből származó Batthyány-család méltó tagjához tekintünk itt fel most hozzád, Méltóságos Uram, aki családi tradíciók szerinti hivatásodat híven betöltöd. A „Batthyány” név az egész magyar hazában, a városok falai között, a palotákban éppen úgy, mint a tanyák és puszták népe között, a kunyhókban, a hazafias fogalmát jelenti. Nemzetünk története egyúttal története annak, hogy a Batthyányak hazafiasága és hazaszeretete mindig oly szilárd és megdönthetetlen szikla volt, amelyen megtört az árnyék és erőszak. A Batthyányak hazafiaságát ellenben nem törte meg soha senki és semmi! És jól esett a mi hazafias lelkeinknek, hogy a te lelkedben Méltóságos Uram, ugyanazt az erős nemzeti érzést, ugyanazt a megdönthetetlen magyar hazaszeretetet láttuk lobogni, amely őseid lelkében is mindig lobogott. Útmutató volt ez nekünk mindnyájunknak, amely a mi hazafias meggyőződésünknek hajóját irányította a köznapok életnek érdeklélőktől álló tengerén.

A szeretetnek, ragaszkodásnak, a tiszteletnek és nagyrabecsülésnek közvetlen érzéseit váltotta ki mindnyájunk szívéből a te nemes példád. Elismeréssel és bámulattal adóztak irántad azok is, akik esetleg más uton kívántak haladni, mint te, ama közös cél felé, amely a haza javát mun-

kálni akarja. S ime, most mindnyájunk lelkéből visszasugárzik reád, Méltóságos Uram, mind az a ragyogás, amelyet a te hazafias érzéseid a mi lelkeinkre árasztottak. S ennek a visszasugárzó ragyogásnak fénye világítsa be előtted azt az utat, amely most — midőn elhagysz bennünket — előtted kitér. Ez az út, meglásd ismét vissza fog vezetni hozzád! A bucsuzás fájdalmát ennek a reménynek sejtése enyhíti. Hisszük, hogy az elválás csak ideig óráig tartó lesz. Reméljük, hogy a magyar nemzet géniuszának sikerülni fog, — amint nehéz időkben már többször sikerült — az egész nemzetet ismét egy táborban összegyűjteni. Reméljük, hogy elkövetkezik oszakhamar annak az ideje, hogy egyesülni fogunk mindnyájan a hazaszereteten és nemzeti érzésben s akiknek tetteiken megvalósult hazaszeretete áldozatot hoz mindnyájunk édes anyjához, szeretett magyar hazánkhoz, azok méltó jutalmukat annak idején abban fogják megtalálni, hogy segítő társaikul oldaluk mellett fogják találni ismét azokat, akiket tőlük most is talán csak fegyverzetük különbözősége választja el. Ebben a hitben és ebben a meggyőződésben, amideőn fájó szívvel bucsuzik tőled vármegyéd székvárosának egész társadalma, minden lakója, hangos szóval adok kifejezést annak a reménynek, hogy oszakhamar be fog következni az az idő, amikor az egekig törő öröm hargján fogunk örvendezni visszatérteled felett s kiáltjuk újból, mint most, a bucsuzás eme nehéz pillanatában: „Éljen gróf Batthyány Pál, ami szeretett vezérünk! Éljen!”

Gróf Batthyány Pál köszönő szavai után a dalárda énekelt s a menet éljenzve, lelkesen tüntetve elvonult.

* * *

Este közös vacsora volt a „Kaszinó”-ban. Zsufolásig megteltek a Kaszinó helyiségei. Kétszáznál többen vettek részt a banketten, ahol lelkesen ünnepelték gróf Batthyány Pált és családját.

Megjelentek a vacsorán gróf Batthyány Pálné, öz. Inkey Kálmánné urasszonyok s Batthyány Marietta és Lujácska grófnők is; továbbá Skublios Imréné, Skublios Antika, Skublios Zsuzsika, Trsztyánszky Ödöné, Dr Zarka Zsigmondné, öz. Csesznák Sándorné, Csesznák Melanie, Dr Isó Viktorné, Bruok Lajosné, dr Briglevics Károlyné urhölgyek.

Zalaegerszeg város társadalmának minden rétege képviselve volt, ami bizonyos gróf Batthyány Pál népszerűségének s az őt körülvevő általános tiszteletnek.

A lakoma alatt az első felköszöntőt Legáth Kálmán apátplébános mondta s a főispán kiváló egyéni tulajdonságait, nemes szívét, jellemzőségeit, jóságát, minden szépért s jóért való lelkesedését és áldozatkészségét méltatva, gróf Batthyány Pál egészségére ürtette poharát. Majd dr Thassy Gábor m. t. főorvos mondott szép felköszöntőt, amelyben különösen távozó főispánunk megengathatatlan politikai meggyőződését, elvszilárdságát, közéleti és politikai szereplésének makulátlanát emelte ki.

Gróf Batthyány Pál az üdvözléseket a következő beszéddel köszönte meg.

Igen tisztelt Uraim!

Mélyen megindít a szimpatia és az érdemeimen tulmenő megbecsülésnek az a meleg megnyilatkozása, mely az elhangzott szép beszédekkel és ebből a mai díszes keretből olyan megvesztegetően felém árad. Olyan gyönyörű jutalma ez 3 és fél éves főispáni működésemnek, — mely értékesebb nekem a hatalom minden kegyénél és elismerésénél, — bár ki kell jelentenem, hogy egyetlen pillanatig sem ringattam magam illuziókban arra nézve, hogy erre a gyönyörű jutalomra rászolgáltam-e és hozzá ilyen hőszégesen.

De hogy osztályrészemül jutott mégis, — az végtelenül jól esik lelkemnek és nagyon boldográ tesz azért, mert abban a működési körben, melyben közéleti szereplésem önmagam között mozgott, nem volt forróbb vágyam, mint hogy ezt a jutalmat legjobb tehetségem szerint és minden jogos és méltányos érdek meleg támogatásával — megnyerjem és kiérdemeljem.

Azt hiszem, nem mondok velem meglepőt, sem újat, ha bevallom, hogy azok a kötelek, melyek a lefolyt negyedfél esztendő alatt Önökhez fűttek, kedvesek és becsesek voltak nekem. Azok voltak pedig azért, mert a köz érdekének

legjobb tehetségem és másrésről politikai idealjaimnak nyílt és legjobb meggyőződésem szerinti szolgálatát egyidejűleg tettek nekem lehetségessé.

A sors feldulta azonban ezt a harmoniát és mint másoknak, nekem is választanom kellett és mint másoknak, nekem is választanom kellett vagy a díszes főispáni állás vagy azon tábor között, mely a hatalomból kizárva és üres kézzel, de tántoríthatatlan elvhűséggel, meg nem alkudva és kishitűség nélkül küzd nemcsak a nemzet törvényben biztosított jogaiért, de a hogy ma állanak a dolgok, anyagi existenciájáért és ezzel jövő lételeért is.

És én habozás nélkül választottam, — nem azonban megindultság nélkül is.

Mert — egy kedves otthon és nagyon sok kedves köteleket hagyok el, midőn ma bucsuzom Önöktől.

Fogadják szívem mélyéből fakadó köszönetemet mindazért a szimpatiaért, megbecsülésért és jóindulatért, melyben mind a mai napig részesíteni és a mai mindig emlékezetesnek maradó estén is elhalmozni szívesek voltak.

Nagyon hálás vagyok azért, hogy annyi okom van a legkedvesebben és legmelegebben visszaemlékezni az Önök közt eltöltött időre s azért ha ma bucsuzom is, elválásom csak térbeli, de nem egyúttal érzelmi is.

Az Isten áldása legyen mindnyájukon!

Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő gróf Batthyány Pálné és öz. Inkey Kálmánné urasszonyokat éltette, remek beszédben, amelyet éljen riadal kísért. Dr Csák Károly Batthyány Marietta és Lujácska grófnők, gróf Batthyány Pál két anyagi lelkű leánykájának egészségére emelte poharát. Tivolt János a távozó főispán érdemeit méltatta s Zalaegerszeg város polgárságának tiszteletét tolmácsolta.

A főispán egész nap ágyban fekvő beteg volt s csak a legnagyobb energiával volt képes az ünnepségek alatt fájdalmait ellensúlyozni. Ezért gróf Batthyány Pál s a család tagjai korán eltávoztak a bankettől, míg a közönség egy része sokáig együtt maradt.

* * *

Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő külön küldöttséget vezetett gróf Batthyány Pál elé. A küldöttség tagjai voltak: Kőrössi Sándor Rutsek Imre, Madarász Lajos kir. s. tanfelügyelők, Szalay Sándor, a megyei tantestület elnöke, Zrinyi Károly a osáktornyai tanfőképző igazgatója, Kászonyi Mihály zalaegerszegi áll. polg. iskolai, Paukovich György, Novák Mihály zalaegerszegi áll. el. iskolai igazgatók kíséretében. A kir. tanfelügyelő mély meghatottsággal tolmácsolta az őszinte hála közérzését, mely a vármegyei tanfőiskola lelkét Batthyány Pál grófnak a magyar tanításügy iránt eszményien lángoló nemes alakjához fűzi. Végül a kir. tanfelügyelőség, a megyei ált. tanfőtestület, a osáktornyai tanfőképző, a megyei polgári és elemi iskolák személyzete, tagjai, illetve tanári és tanítói kara nevében fájdalmasan bucsuzott vármegyeinknek rajongással szeretett főispánjától. Batthyány Pál gróf szintén nagy meghatottsággal köszönte meg a róla való szives megemlékezést. Hangsúlyozta, hogy a magyar nemzet igazi boldogulását a kultura erejétől, megizmosodásától várja és reményli; éppen azért a kultura lelkes munkásai iránt a legnagyobb tisztelettel viseltek. Megnyugvással és örömmel jelezte is, hogy azért — ha a főispáni székből távozik is — ebben a vármegyében marad és ezután is lelke teljes odaadásával fog dolgozni a közművelődés, a magyar nemzeti kultura érdekében azokkal, akik ennek hivatásos apostolai. A főispán meggyőződéses szavait lelkes helyesléssel és díjazással kísérték a tisztelgők.

A borértékesítés szervezése.

A múlt héten lezajlott verseczi országos borászati kongresszus természetesen első sorban és behatóan a borértékesítés ügyével foglalkozott, mert ez ma a magyarországi bortermelés legégetőbb kérdése.

Két évtizeddel ezelőtt, amikor még a filoxerával hadakoztunk s a homoki szőlőket telepítettük, ki gondolt volna arra, hogy elkövetkezik az idő, amikor a magyar gazda bőven szüretel, de nem tudja a borát eladni.

Pedig az az idő immár itt van. És a veszedelem még fokozódni fog, mert a síkföldön való

politikai ideál-
lésem szerinti
lehetőségessé.
a harmoniát
stanon kellett
azon tábor
és üres kéz-
l, meg nem
nemesak a
rt, de a hogy
tenciájáért és
am, — nem
nagyon sok
ma bucsuzom

dó köszönete-
becsüléséért és
napig részesei-
nek maradó
annyi okom
ebben vissza-
időre s azért
k térbeli, de
jukon!

s tanfelügyelő
ey Kálmáné
ben, amelyet
ly Batthyány
f Batthyány
k egészségére
ávozó főispán
város polgár-

vő beteg volt
lt képes az
lyozni. Ezért
tagjai korán
özönség egy

ésos tanfel-
gróf Batt-
darász Lajos
or, a megyei
csáktornyai
fihály zala-
vich György,
el. iskolai
lyügyelő mély
nte hála köz-
ériak lelkét
ar tanításügy
akjához fűzi.

megyei ált.
képző, a me-
élyzete, tag-
névében fáj-
k rajongással
ál gróf szin-
e még a róla
lyozta, hogy
át a kultura
és reményli;
kásai iránt a
Magnyugvá-
rt — ha a
ben a várm-
eljes odaadá-
s, a magyar
akik ennek
eggyőződéses
sszel kísérték

vezése.
bi országos
első sorban
vel foglalko-
bortermelés
nég a filoxé-
lőket telepí-
y elővátka-
a bőven szü-

És a vesze-
ikföldön való

szőlőtelepítések még mindig nem szünetelnek.
A bortermelők legelső törekvése ezért a bor-
értékesítés szervezése. A verseczi kongresszus
főtárgyát is ez a kérdés képezte.

Különösen a szövetekezést tartják legjobbnak
arra, hogy a borértékesítés előmozdítottassék. Er-
ről Liptai a következő utbaigazítást adja:

Bejárván az idén az ország összes borvidé-
keit, a következőket állapíthattam meg: 1. Nincs
az országnak olyan borvidéke, ahol teljesen ki-
fogástalanul szüretelnék és kezelnék a bort.
2. A csekély borfogyasztásról mindenütt panas-
kodnak. 3. A borértékesítésnek termelői alapon
való szervezésére kevesen gondolnak és még
kevesebben értenek hozzá.

Annak, hogy a bort a gazdák nem szürete-
lik és kezelik a modern pincégazdaság köve-
telményeinek megfelelően, hanem úgy, mint 1000
évvél ezelőtt, az a természetes következménye,
hogy megközelítőleg sem természetnek, illető-
leg kapnak oly jó és tiszta piacképes bort,
mint aminőt előállíthatnának. Ez persze az ár-
ban érezhető kifejezésre jut.

A csekély borfogyasztásnak oka az előbb
mondottakon kívül az is, hogy sűrűn hamisi-
tották egyes lelkiismeretlen emberek a bort.
Nem csoda, ha ilyen körülmények között a
nagy közönség elfordul a bortól, amely pedig
hajdan nemzeti itala volt a magyarnak és a
sörhöz pártol.

De más oka is van a csekély borfogyasztás-
nak. A horribilis boritaladó, ez az ok, amely
nemesak túl magas, nemesak igazságtalan, de
azonkívül behajtási módja is egyszerűen közép-
korba való.

A csekély fogyasztásnak még egy további
oka, hogy mi termelők borunk ismertetése és
terjesztése érdekében nem teszünk semmit sem.
Hányan vagyunk, akik borárjegyzéket küldünk
szét? Hányan hirdetjük az újságokban szőlő-
ket és borunkat? Hányan vagyunk arra kap-
hatók, hogy mintákat is küldjünk természet-
ből? Olyan kevesen, hogy szinte újjunkon tud-
nók ezeket összeszámlálni. Azért hát elsősorban
önmagunkra vessünk. Borunk csekély kelendő-
ségének főként mi magunk vagyunk az okai.

Végül a borértékesítés szervezéséről kell
szólalunk. Ezen a téren nálunk eddig szintén
nem történt semmi. A német, osztrák, tiroli stb.
termelők már rég érzik a szövetekezetbe való
tömörülés áldását. Minden évben biztosan és
megfelelő áron képesek termésüket értékesíteni,
nem kénytelenek kényszereladásba belemenni,
mert a szövetekezet szüretkor többnyire teljes
értékben megváltja a tagoktól a termést, a szö-
vetekezet későre toltatja ki a szüret idejét,
minek folytán a minőség javulását segíti elő;
a szövetekezet szakavatott pincemestert alkalmaz-
hat, tehát a modern kor követelményeinek meg-
felelő bort állít elő; végül a szövetekezet új
fogyasztási piacokat hódíthat szőlők és borunk
számára, mint amilyenekül a bort nem termelő
vidékek lakossága, a fogyasztási szövetekezetek,
a tisztai étkezdék, kaszinók, kórházak, vasuti
vendéglők stb. kínálkoznak.

A szövetekezeteknek ezen előnyéről, azt hiszem,
alig van tudomásuk a szőlősgazdáknak. Csak
egy példát emelek ki. A mayschosi (németor-
szági) pinceszövetekezet 800 ezer márká évi for-
galmat csinál. Tessék elképzelni, hogy az mit
tehet a termelők érdekében. És Ausztriában és
Tirolban is vannak gyönyörűen prosperáló pinc-
szövetekezetek.

Csak hogy a németek, osztrákok és tiroliak a
pinceszövetekezetek megalakításánál a követke-
zőket tartják szem előtt: 1. Csak teljesen meg-
bizható embert fogadnak fel tagul. 2. A néme-
tek javarészt korlátlan felelősséget állapítanak

meg, az osztrákok és tiroliak 10 vagy 20-szo-
rosat. 3. A rege költséget a minimumra redu-
kálják; többnyire úgy van, hogy egyes ügy-
buzgó szőlősgazdák ingyen végzik a könyvelői
és pénztárosi teendőket, vagy legfeljebb egy pár
aranyat kapnak jutalmul. 4. Szigoruan ügyel-
nek arra, hogy a tagok csak ép és egészséges
szőlőt szállítsanak be a szövetekezetbe. A minő-
séget megfelelően honorálják. 5. Megkövetelik,
hogy mindenki pontosan szállítsa be azt a szőlő-
mennyiséget, amelynek átadására kötelezte magát
az illető tag. 6. A szövetekezet jó hírűvére
minuciózus gondtal és lelkiismeretességgel ügyel-
nek. Megbízhatóságához a kétségnek még az
árványát sem hagyják férti.

Ezen szempontok szigorú betartásában rejlik
a nyitja annak, hogy a külföldön miért prosper-
álnak oly szépen a pinceszövetekezetek.

Ezek után azt a kérdést tesszük fel: mit
csinálhatnánk mi ezen a téren? Remélhetjük-e,
hogy ha mi alakítanánk ilyen borértékesítő
szövetekeket, hogy azok épp oly jól prosper-
álnának, mint a külföldiek? Határozottan azt
merem rá felelni, hogy igen. Ennek azonban
legfőbb feltétele, hogy a pinceszövetekezet helyes
alapon alakíttassék meg.

Ennek pedig az a legelőszervezőbb módja,
ha a földművelésügyi minister által kiadott
 »Alapszabály-mintát« vesszük alapul, amelyet
 bárki ingyen szerezhethet be a szőlészeti felügyel-
 lőktől vagy gazdasági egyesületektől. Az a szö-
 vetekezet, amely ezen az alapon alakul meg,
 nemesak reális alapon fog nyugodni, hanem a
 következő, nagy kedvezményben is részesül a
 földművelésügyi minister részéről:

1. A minister ingyen tervezeti meg, ha szük-
 séges, a présház és pince terveit.

2. Egy vándorpincemestert küld ki a szövete-
 kezeti pince és présház felszerelésére. Szintén
 díjtalanul.

3. A pince és présház összes felszerelési tár-
 gyait (hordókat, kádakat, préseket, szivattyu-
 kat stb.) vagy kölcsönbe vagy ajándékba adja
 a szövetekezetnek.

4. Ha a tagok ezen tárgyak fölött rendelkez-
 nek, 15000 K-tól 30000 K-ig terjedő kamat-
 mentes kölcsönt, esetleg államsegélyt utal ki a
 szövetekezetnek.

5. Bármikor szaktanácsosul látja el a gaz-
 dákat.

6. Az ezen alapszabály alapján megalakuló
 pinceszövetekezetnek az országos központi hitel-
 szövetekezet megfelelő hitelt folyósít.

A pinceszövetekezetek megalakítása tehát ezzel
 lényegesen meg van könnyítve. Most tehát való-
 ban csak a termelőkön múlik, hogy megalakít-
 ják-e ezeket vagy sem. Az értelmes szőlősgaz-
 dáknak meg fogják alakítani. A maradiak továbbra
 is csak sopánkodni fognak és nem tesznek sem-
 mit sem.

Végül még valamire figyelmeztetjük a gazdá-
 kat. Hazánk első szőlőművelési szaklapjának, a
 »Borászati Lapok« szerkesztősege (Budapest,
 IX. Üllői-ut 25.) arra vállalkozik, hogy egyik
 tagja bárhol hiszáll és a helyszínén praktikus
 utmutatást ad a gazdáknak a pinceszövetekezetek
 helyes megalakítása tekintetében és közrejár a
 kedvezmények kieszközölésében.

Tessék az előnyös helyzetet kihasználni. De
 nem holnap, hanem — ma. Amikor még nem
 késő. Amikor a baj, az értékesítési mizériák
 nem oly nagyok még, hogy azokon már semmi-
 vel sem lehet segíteni.

Községek szervezkedése.

Okulás a városok példáján.

Magyarország községeinek hivatalos vezetői-
hez, a jegyzőkhöz szölok. A községek száz- és
százféle baját, szükségletét a jegyzők ismerik
legjobban. Az ő vállukra nehezedik a községi
adminisztráció minden munkája, gondja, baja.
És ha a jegyző községe érdekében tenni akar
valamit, ugyszólván az összes nehézségek le-
gyűrűsére kell vállalkoznia. Mert sajnos, olyan
a helyzet manapság, hogy a községek ügyes-
bajos dolgaival nem törődik senki sem. A megyei
közigazgatás inkább az ellenőrző felsőbbség szere-
pét tölti be, mintsem hogy a magukra hagyott,
tengernyi bajokkal küzdő és többnyire súlyos
anyagi viszonyokkal vegetáló községek segítőtje,
istápolója volna. A kormány, a törvényhozás
inkább a városok fejlesztésén fáradozik, azok
felvirágoztatásával van elfoglalva. Ki törődik
tehát a községekkel? Ugyszólván senki sem!
Magyarország tizezernél több községe teljesen
magára van hagyatva a létért való küzdelem
súlyos napjaiban. Most, mikor annyira megroz-
szabbodtak a pénzügyi viszonyok és az évek
óta tartó politikai válság nyomoztatólag nehe-
zedik az országra, kétszeresen súlyos a helyzete
a községeknek. Az állam és a vármegye a köz-
igazgatási, rendőri, tanügyi és száz, meg száz
egyéb feladatok elvégzését követeli a községektől,
de a rendkívül nagy terheket nem könnyíti
meg. Ha a község anyagi helyzetének rendezése
előjából például kölcsönt akar felvenni, vagy
egyéb szükséges pénzügyi műveletet akar kötni,
azonnal felemeli tiltó szavát a vármegyei köz-
igazgatás és az állam. Nem is szólván arról,
hogy viszont sok esetben a községek éppen a
felsőbb hatalmasságok részéről kényszerítettek,
hogy káros, sokszor valóban végzetes tervekhez
adják hozzájárulásukat. Szpekuláns bankok, köz-
gazdasági törtetőkeritők vajmi sokszor háló-
jukba a teljesen magukra hagyott községeket,
amelyek csak akkor érzik a felsőbbség részéről
a néha illetéktelen gyámságot, amikor fontos
érdekeik forognak kockán s amikor legsajátosabb
ügyeikbe egyszerre husz oldalról is beleszólnak.

Olyan a helyzet, hogy a községe boldogulá-
sát lelkén viselő jegyző ugyszólván semmit sem
érhet el jelenleg községe érdekében. Mindenütt
esukva áll előtte az ajtó. A ministeriumokban
meghallgatják ugyan a naiv községi küldöttsé-
geket, amelyek azt hiszik, hogy a sok kilin-
ceselésnek eredménye is lesz. Meghallgatják, de
kérelmüket azon mód az irattárba is teszik s a
nagy kilincselésnek nincs semmi haszna. Az egye-
dül álló, magára hagyott község éppen olyan
gyámoltalan, mint az előkelő rokonság, magas
összeköttetések, kelio protekciói híján szüköl-
ködő ember. Nem tud semmit sem elérni.

A városok megmutatták már a példát, mint
kell érdekeiket megoltalmazni és minden lehető
hasznót a maguk javára fordítani. Közös akcióra
léptek, szövetekeztek s ez a frigyük már kezdi
teremni áldásos gyümöseit. Legutóbb, amint
ez köztudomású, a kormány két millió koronát
adott a városok segítségére. A községekről itt
is megfeledeztek. Manapság, amikor mindent
csak szövetekezés, egyesülés segítségével lehet
elérni, igazán elsőrangú például szolgálhat a
községek előtt a magyarországi városok kitünő
szervezete. Minden egyes város külön-külön
ügyeiben maga a szövetség jár el és kezd
erőtlen akcióit. És az ilyen lépéseket — amint
a gyakorlat is megmutatta — komolyan veszik
az illetékes körök. A siker biztosabb, sőt a
legtöbb esetben egészen biztos. De csak azért,
mert együtetű, nyomatékos, sullyal bíró fellé-

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását
a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósertéstrágyával

kitünő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki
a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a
BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRITÓGYÁR
Bosnyai, Somatrupi és Társa cégtől: Budapest, IX., Üllői-ut 21. szám.

pést tanusíthatnak. Ez imponál mindenkinek. A kormányoknak és hatóságoknak.

De a községek védtelenül, elhagyatottan, minden erkölcsi támogatás nélkül kénytelenek küzdeni az egyre nehezedő siralmas viszonyokkal. A súlyos helyzetből csak egy kivezető út van:

Meg kell teremteni a magyarországi községek szövetségét.

Egy hatamlas, erős szervezetet kell létrehozni, amelynek kebelében helyet foglaljon az ország minden egyes községe kivétel nélkül. Így egyszerűen leírva, vagy szóval kimondva el sem lehet képzelni azt az óriási erőt és jelentőséget, amelyet majd ez a szövetség képvisel.

Hivatalos rovat.

I.

Közhírré teszem, hogy az 1910. évi október hó 28-ára eső Zalaegerszeg r. t. városban megtartandó országos vásár a m. kir. kereskedelmi minister ur f. évi 82533 sz. engedélye alapján kivételesen 1910. évi október hó 26-án fog megtartatni.

Zalaegerszeg, 1909 november 19-én.

Dr Korbai Károly polgármester.

Hírek.

Kossuth Lajos hamvainak áthelyezése. Kossuth Lajos hamvainak a mauzoleumba való elhelyezése tudvalevőleg folyó hó 25-én ment végbe. Budapest székesfőváros közönsége az e célból rendezett ünnepségre Zalaegerszeg város közönségét is meghívta, mely meghívás következtében Dr Korbai Károly polgármester és Fülöp József Budapestre utaztak, hogy az ünnepségen részt vegyenek és a város közönsége nevében, Kossuth Lajos koporsójára koszorút helyezzenek.

A függetlenségi 48-as párt értekezlete. Tegnap délelőtt 11 órakor a zalavármegyei függetlenségi 48-as párt Zalaegerszegen, az „Arany Bárány” szállodában értekezletet tartott, amelyen megjelentek a párt vezető férfiai, Bosnyák Géza, gróf Batthyány Pál, idős. Thassy Imre, Thassy Imre, Dr Thassy Gábor, Szentmihályi Dezső, Isó Ferenc, Tripammer Rózsó, Nagy László, Dr Hajdu Gyula, Eitner Sándor, Eitner Zsigmond, Filipich Lajos, Dobrovics Milán, Markos Gyula, orsz. képviselők. Dervarics Ákos stb. — Az elnöki széket Bosnyák Géza foglalta el. A gyűlés megnyitása után Bosnyák Géza indítványozta, hogy gróf Batthyány Pál főispánt küldöttségileg hívják meg. Az Eitner Zsigmond, Filipich Lajos, Dobrovics Milán, Thassy Imre és Hary Dezső tagokból álló küldöttség kíséretében megjelenő gróf Batthyány Pált lelkes eljenzés fogadta. Az értekezlet ezután Eitner Zsigmond indítványára gróf Batthyány Pált díszelnökül és pártvezérül választotta. Bosnyák Géza szép beszéddel üdvözölte Zalavármegye távozó főispánját, mint rendíthetetlen s elvhű párttagot és vezért, egyszersmind felkérte Eitner Zsigmondot, hogy a pártszakadás történetét ismeresse. Eitner Zsigmond sokszor zajos eljenzéssel félbeszakított beszédben mondta el a függetlenségi párt kettéválásának előzményeit s végül indítványozta, hogy mondja ki az értekezlet, miszerint Justh Gyula politikai magatartását helyesli, hozzá csatlakozik s mellette rendületlenül kitart. Az értekezlet az indítványt lelkesedéssel elfogadta s a csatlakozást kimondta. — Felolvasták Dr Thassy Gábornak az alelnöki állásról való lemondását, amit az értekezlet sajnálattal vett tudomásul s Dr Thassy Gábornak buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Lelekes közfelkiáltással alelnökké választották Szentmihályi Dezső és Nagy László.

A pártvezetőség beszámolt a vármegyében tartott népgyűlések imponás eredményéről s ennek nyomán köszönetet mondott a népgyűléseken részt vett orsz. képviselőknek, a helyi pártvezetőségeknek, a rendező bizottság tagjainak, valamint Nedecky Jenőnek, aki aggkora dacára minden népgyűlésen részt vett. — Ifj. Thassy Imre a vármegyei függetlenségi 48-as párt elnökének, Bosnyák Gézának rendkívüli agilitását, kitartását, vezéri szerepének betölté-

sében tanusított lelkiismeretességét s a párt szervezése és vezetése körüli érdemeit méltatva indítványozza, hogy Bosnyák Gézának a párt köszönetet mondjon. Isó Ferenc azt indítványozza, hogy a vármegyei függetlenségi képviselőknek az értekezlet bizalmát fejezze ki. Mindkét indítvány egyhangulag elfogadtatott. Bosnyák Géza megköszöni a bizalmat s ki akar térni az elismerés elől, mert a sikert nem az ő munkásságának, hanem a párttagok lelkesedésének tudja be. Elismeréssel adózik ifj. Czukelter Lajosnak, a párt jegyzőjének, aki a munkából mindig kivette a részét. A letenyei, tapolezai, alsólendvai és novai pártszervezetek részéről táviratilag üdvözölték az értekezletet: Dr Csempe Kálmán, Csieseri Orosz Béla, Dr Kovács Vilmos, Petrik Gyula, Persay Gyula. — Vastagh János (Tapoleza) az elnökséghez intézett levélben bejelentette a pártból való kilépését.

Képviselőtestületi közgyűlés. Zalaegerszeg város képviselőtestülete múlt szerdán, f. hó 24-én délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Dr Korbai Károly polgármester elnöklése alatt. A gyűlésnek egyedüli tárgya Gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispánjától való bucsuvétel s erre vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatnak tesztületileg leendő átnyújtása. A nagy számban egybegyűlt képviselők előtt szép szavakban esetelte elnöklő polgármester a távozó főispánnak politikai és társadalmi tevékenységét s indítványozza, hogy a tanács által tett javaslatot egyhangulag fogadja el a közgyűlés továbbá indítványozza, hogy miután főispán ur egészségi állapota nem engedi meg, hogy magát a fogadtatás izalmának ma kitegye, a jegyzőkönyvi kivonat hétfőn, folyó hó 29-én délelőtt adassék át a képviselőtestület által. Az indítvány s a tanács javaslata egyhangulag elfogadtatott. A közgyűlés határozata következőképp szól:

„Zalaegerszeg r. t. város közönsége mély sajnálattal értesült Batthyány Pál grófnak, a vármegye népszerű és közszeretettel álló főispánjának lemondásáról és hogy őt osászári és kir. apostoli Felsőge állásától legkegyelmesebben fementette.

Súlyos veszteség érte Zalaegerszeg városát mert a hazaszeretet megalkuvást nem ismerő mintaképe felebarátait rang, vallásfelekezet és egyéb választfal különbség nélkül egyaránt őszinte szeretettel övező támasza távozki falai közül. Ugy a közügyeknek mint egyes polgárok sérelmeinek jóságos szívvel lelkes támogatója, orvosa volt a tiszta hazafiai érzés és jótékony-ság terén; példaadással járt elő az emberbaráti szeretet legnemesebb gyakorlásában a szegények elhagyottak s árvák fájdalmas könnyeinek felszárításában.

Magas méltóságában a legnemesebb férfi érnnyekkel tündökölt példát mutatva, önzetlenül fáradozott a magyar kultúra művelésében rajongó lelkesedéssel az édes haza s polgárának jóvoltára.

A város képviselőtestülete osztatlan tiszteletének s nagyrabecsülésének maradandó emlékeként egyhangulag elhatározza áldásos működésének jegyzőkönyvi megörökítését s a város minden polgára őszinte szeretetűl ezen határozat jegyzőkönyvi kivonatát átnyujtva, további hazafias munkálkodására Isten áldását kérve, őt egész családjával a város polgárai körében őszinte szerencsekívánatokkal távozása alkalma-val tesztületileg üdvözli.

E város polgárságának hálas szeretete legyen a távolban is összekötő kápos az ő nemes szívéhez s a sokat szenvedett magyar nemzet híj apostola maradjon, ő a nemes gróf, az igaz magyar!

Eitner Zsigmond ünneplése. A zalaszentgróti kerület népszerű képviselője mellett imponás ünneplést rendeztek a sümegi választópolgárok. Eitner Zsigmond tudvalevőleg Justh Gyulához csatlakozott s a sümegiek annak kívánták kifejezést adni, hogy helyeslik képviselőjük állásfoglalását. Vasárnap délelőtt zsufolásig megtelt a Polgári Kör nagyterme. A megjelentek huszonöt tagu küldöttséggel hívták meg Eitner Zsigmondot, akit Kis Antal városbíró üdvözölt s egyszersmind tolmácsolta a választók ragaszkodását és nagyrabecsülését. Eitner Zsigmond ezután ismertette a politikai helyzetet, a függetlenségi párt kettészakadásának előzményeit s kijelentette, hogy törhetetlen szilárdással megmarad a függetlenségi zászló mellett, amelynek hűségét esküdött. Lelekiismerete utalta arra, hogy meg ne hódoljon a

hatalomnak s a meg nem alkuvók táborába álljon. — Eitner Zsigmond beszédét viharos eljenzés fogadta. Ezután Dr Fürst János ügyvéd méltatta Eitner Zsigmond érdemeit, elvűségét, kitartását, jellemzilárdságát s a következő határozati javaslatot terjesztette elő: „A polgárság helyesléssel fogadja, hogy Eitner Zsigmond meg nem hódolva a bécsi hatalom előtt, szilárdan megállott az igazi függetlenségi- és negyvenyolcas politika mellett. Ez alkalommal törhetetlen hűségéről, ragaszkodásáról és bizalmáról biztosítja s lelkesedéssel üdvözli.”

Népgyűlés Nován. Múlt vasárnap Nován népgyűlést rendezett a vármegyei 48-as függetlenségi párt. A népgyűlés sikere beigazolta, hogy Nova és vidékének polgársága is a változatlan és radikális függetlenségi programm híve. A közeli falvak népe özőnlött a gyűlésre, a községet fellobogózták s lelkesedéssel várták és üdvözölték a pártvezetőség küldötteit.

Országos képviselők nem voltak a gyűlésen, mert a Novára való utazás, különösen téli időben, nehézséggel s annyi idővesztéssel jár, hogy a pártvezetőség nem kért fel képviselőket a megjelenésre.

A vármegyei pártot Bosnyák Géza elnök, Czukelter Lajos pártjegyző, Dervarics Ákos, Hary Dezső, Mayer István főszolgabíró s még több párttag képviselték.

A község lakossága kitett magáért. Meleg vendégszeretettel és lelkesedéssel fogadta az érkezőket, lovasbandériumot küldött a vendégek elé, fellobogozta házait s minden épkéziláb ember részt vett a gyűlésen.

A népgyűlésen Persay Gyula elnökölt. A hatóságos elnöki megnyitó után Bosnyák Géza tartott nagyszabásu beszédet, amelyben ismertette a politikai helyzetet, a 48-as függetlenségi eszméket s törekvéseket, buzdította a hallgatóságot, hogy tartson ki a zászló mellett, amelyre Magyarország jövődó boldogulása van felírva.

Bosnyák Géza beszédét sokszor félbeszakította a tetszés zaja, az eljenzés, a feltörő lelkesedés.

A népgyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el:

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt Nován, 1909. november 21-én tartott nagyarányu népgyűléséből kifolyólag üdvözli az országos függetlenségi és 48-as pártot az önálló bank felállítására körül lefolytatott hazafias küzdelméért; egyuttal mivel a gazdasági önállóság kivívása az önálló nemzeti bank nélkül lehetetlen és mivel a nemzetnek elsőrendű érdeke, hogy pénzügyileg Ausztria gyámsága alól felszabaduljon: követeli, hogy az önálló magyar nemzeti bank 1911-re felállításra és 1917-ben a külön vámtérület tényleg megvalósíttassék.

Népgyűlés után közbeled volt, amelyen 100-nál többen vettek részt.

Beszámoló. Dr Darányi Ferenc múlt vasárnap beszámolót tartott Csesztregen. Beszél a koalíció törvényalkotásáról, a végrehajtási novelláról, a balatonparti vasutról, az ingyenes népoktatásról. Az önálló bank hívének vallotta magát, de mivel úgy látja, hogy annak felállítása legyőzhetetlen akadályokba ütközik, tehát azt nem követeli. Justh Gyula politikáját élesen bírálta, mert az szerinte vakmerő és a nemzetre hátrányos. Megelégszik a készfizetések felvételével. Az általános választói jognak is híve, de egyelőre annak behozatálát sem követeli. Az adóreformot azonban előnyösnek tartja, mert az a kisemberek érdekeit szolgálja. A gyűlésről üdvözlő táviratokat küldtek a néppárt vezéreinek.

Gazdak gyűlése. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület, ugyis mint a vármegye központi mezőgazdasági bizottsága tegnap közgyűlést tartott Zalaegerszegen, saját székházának termében. A közgyűlésen Hertelendy Ferenc főrendiházi tag, Temesvármegye főispánja elnökölt. A tagok közül — a szigorú téli idő miatt — kevesen jöttek be. Az elintézett ügyekről részletes tudósítást jövő számunk hoz.

Az izr. istentiszteletek további intézkedésig pénteken este 1/5 órakor, szombaton reggel 7 órakor, hétköznap reggel 3/4 órakor és este 4 órakor fognak megtartatni.

Áthelyezés. Az igazságügyi minister Dr Kiss László nyiregyházi kir. ügyész a nagykanizsai kir. ügyészséghez helyezte át.

Esküdtbírószági elnökök. A győri kir. ítélőtábla elnöke 1910 évre a zalaegerszegi kir. tör-

táborába áll-
viharos eljen-
ános ügyvéd
elvűsítését,
övetkező ha-
A polgár-
er Zsigmond
előtt, szilár-
égi- és negy-
alkalommal
áról és bizai-
vözi.

Nován nép-
as független-
azolta, hogy
a változatlan
mm hive. A
ésre, a köz-
l várták és
teit.

a gyűlésen,
esen téli idő-
zetességgel jár,
képviselőket

Géza elnök,
varics Ákos,
gabiró s még

záért. Meleg
gadta az ér-
a vendégek
kézláb ember

ökölt. A ha-
ák Géza tar-
en ismertette

telenségi esz-
a hallgatóság-
ett, amelyre
van felírva.

r félbeszakí-
feltűző lel-
ozati javasla-

48-as párt
nt nagyarányu
az országos
önálló bank

küzdelméért;
ság kivívása
lehetetlen és

hogy pénz-
szabaduljon:
semzeti bank
külön vám-

elyen 100-nál

mult vasár-
n. Beszélte
rehabilitáció

az ingyenes
ének vallotta

annak felállí-
tközik, tehát
tikáját élesen

és a nemzetre
ek felvételé-
is hive, de

követeli. Az
rtja, mert az

A gyűlésről
rt vezéreinek

ei Gazdasági
ye központi
gyűlést tar-

ék termében.
e főrendiházi
ölt. A tagok

— kevesen
szletes tudó-

vényszéknél szervezett esküdtbírószág elnökévé dr. Degré Miklós kir. trv. elnököt, elnökhelyettesé dr. Fritsz József kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

Eljegyzés. Szendrői Kovács Andor honvéd huszár főhadnagy f. hó 25-én eljegyezte besenyői és velikei Skubliacs Zsuzsika urleányt, Skubliacs Imre zalaegerszegi kir. közigyűző bájos leányát.

Havas Kristóf műkertész eljegyezte Eiben Tinikét Zalaegerszegen.

Bökezü adományok. Özv. Inkey Kálmán né urasszony az elaggott iparosok alapjára 500 koronát adományozott, amelyért hálás köszönetet mond az ipartestület elnöksége.

Özv. Inkey Kálmán né urasszony a zalaegerszegi Karácsonyfa Egyesület-nek 100 koronát adományozott, amelyért köszönetet mond az elnökség.

Függetlenségi és 48-as népkör Letenyén. Letenye község vezető férfiai értekezletet hívtak össze, abból a célból, hogy megalakítsák a függetlenségi és 48-as népkört. A népes értekezlet a megalakulást ki is mondta. Ez alkalomból üdvözlő táviratokat küldtek Justh Gyulának és gróf Batthyány Pál távozó főispánnak.

Polgármesterek gyűlése. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesülete december 9-én délelőtt 10 órakor tartja meg közgyűlését Ujpesten a városháza nagytermében, dr. Szentpáli István polgármester elnökielte alatt.

Gyászrovat. Puskás Kálmán kir. mérnököt, a zalaegerszegi államépítészeti hivatal tagját súlyos csapás érte. Kis fia Kálmán, 10 éves korában egy napig tartó betegség után váratlanul meghalt. Általános a részvét a gyászoló szülők iránt.

A Balatoni Szövetség előadásai A szövetség a földművelésügyi miniszternél kieszközölte 40 népies előadás tartását. E előadások a Balatonpart következő községeiben tartatnak a következő időben. Balatonalmádi november 28. Kenese december 1. Zánka 8. Szepezd 12. Tihany 15. Alsódögrise 19. Balatonudvari 22. Örvényes 26. Balatongyörök 29. Faluszemes január 2. Balatonlelle 9. Balatonfüred 16. Vonyaróváshely 23. Gyenesdiás február 2. Siófok február 16-án. Az előadók: Cséplő Ernő a szövetség titkára, Sefer Vilmos balatonfüredi-, dr. Kukuljevics József faluszemesi kir. állatorvos, Horváth Antal az arácsi szeretetház igazgatója, Marton Dénes kir. szőlőszeti és borászati felügyelő és Sági János telekkönyvezető. Az előadásokat az iskolákban tartják. Az eddig tartott előadások iránt a nép igen nagy érdeklődést tanúsított.

Pályázat tanítói állásra. A Hóttón megüresedett tanítói állásra december hó 1-ére pályázatot hirdettek. Folyamodványok a bouczodföldi plébánia hivatalhoz intézendők. Tanítónők is pályázhatnak.

Közigazgatási bejárás. A kereskedelmi miniszter a tőrje-felsőpulyai és a tőrje-rumi h. é. vasutak közigazgatási bejárása tárgyában kelt rendeletével megküldött bejárasi sorrendet minap odamódosította, hogy az eljárás megkezdését december 10-ik napjának d. e. 11 órájára Zalazentgrót község helyett Tőrje községhezát tűzte ki, a tárgyalás második napján Baltavár községhezát a bejárás megkezdésének határidejűl december 11. napjának délelőtti 11 óráját állapította meg.

Ruhakiosztás. A szegénysorsu gyermekek felruházására alakult Chanuka Egyesület mult vasárnap, folyó hó 21-én délután tartotta meg szokásos évi ruhakiosztási ünnepélyét az ipartestület székházában. Szép számban jelentek meg a tagok és vendégek az ünnepélyen, hogy tanúi legyenek annak a nagy örömnök, a mit, a szép, meleg ruha, a kiosztott a kalás és gyümölcs látása a gyermekek lelkéből kiváltott. Engelsmann Izrael főrabbi tartott szíveshöz szóló, magas szárnyalásu beszédet a gyermekekhez,

buzdítván őket hithűsége, hazaszeretetre és háladatosságra. A jótékonycélra következők adományoztak közpénzt, süteményt és gyümölcsöt: Grünwald Ödönne 2, Weisz Mátváné 4, Marton Mártonné 1, Schütze Sándorné 5, Ganz Sándorné 2, Pfeifer Henrikné 2, Dr. Obersohn Móráné 5, Heinrich Rozin 2, Dr. Halász Miksáné 5, Özv. Silbermann Fülöpné 4, Berger Józsefné 5, Gyarmaty Vilmosné 2, Pollák Józsefné 4, Kovács Jenőné 1, Seffer Samuné 1, Dr. Isoó Jánosné 4, Garai Lipótné 2, Fürst Samuné 2, Reich Samuné 1-20, Engeleman Josefín 2, Goldgruber Adolfné 1, Rosenberg Zsigmondné 2, Dr. Jámor Mártonné 1, Sattler Ignácné 2, Komlós Miksáné 2, Dr. Rosenthal Jenőné 2, Hoffmann Béláné 2, Heinrich Vilmosné 4, Rosenthal Gyuláné 1, Weinberger Jakabné 2, Fischer Pálné 5, Deutsch Ferencné 2, Weisz Ignácné 2, Büchler Jakabné 2, Bichler Dénesné 2, Boschán Gynláné 5, Fischer László 10, Löwenstein Ignácné 2, koronát. Singer Miksáné 12 db zsebkendő, Radó Heinrich 12 pár kesztyű, 6 pár harisnya. Horváth Jenő 2 tucat harisnya. Deutsch Hermann 1 tucat harisnya. Fleisch Gizella 3 pár harisnya, 2 pár kesztyű. Sándor Zsigmondné egy parket. Fenyvesi Miksáné 12 pár harisnya. Löbl Dávidné dió és percc. Gyarmaty Vilmosné dió, füge. Türk Janka sütemény. Rosenberg Zsigmondné kalács. Löwenstein Jakabné alma, körte, dió. Müllerné sütemény. Adlerné gyümölcs. Türkne kifli. Dr. Isoóné kalács. Garainé sütemény. Balaasa Benőné sütemény. Büchler Jakabné kalács. Persely gyűjtésekből: Radó Henrik 3 K 90 fill. Deutsch Hermann 7 K 52 fill. Szántó Henrik 20 fill. Singer Miksa 2 K 18 fill. Korein Viktor 20 fill. Ezekért a kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület elnöksége.

Tanárválasztás. A nagykanizsai izr. hitközség által fenntartott kereskedelmi iskolánál megüresedett tanári állásra Veres Aladár középiskolai tanárt választották meg.

Jegyzők gyűlése. A Zalaegerszeg—novai járás jegyző egylete f. hó 10-én Zalalövön tartotta őszi rendes közgyűlését. A közgyűlést választmányi ülés előzte meg, amelynek elmultával a megjelent jegyzők a zalalövői körjegyző vendégszerető házában villásreggeliztek. 10 órakor a Scheier-féle nagyvendéglőben megkezdődött a gyűlés. A költségvetési előirányzat elfogadása után elfogadtatták egy az illetőség tárgyalását megkönnyítő jegyzőkönvi minta, melynek kinyomtatása határozottat el. A gyűlés az alispánt egy olyan szabályrendelet kidolgoztatására kéri fel, mely kötelezné a munkaadókat arra, hogy eselések, illetve munkásaik szolgálati idejét pontosan bejegyezzék a munkakönyvbe, ezáltal a hatóságok munkáját megkönnyítsék az illetőség tárgyalásánál. Tárgyalattott még az új végrehajtási novella hátránya az adó behajtására nézve. A kincstárnak is nagy hátránya a végrehajtás korlátozása. Szükséges volna a novellát akként módosítani, hogy az adótörvénnyel összhangba hozassék s a husz koronán aluli adórészeket a végrehajtás korlátozása alól felmen-

tessenek. Kívánatosnak tartotta a gyűlés, hogy husvágási szabályrendeletet oly község is alkosson, amelyben husvágás nincs. Zalalövő község képviselőtestületének jegyzőkönvi köszönetet mondtak a szíves fogadtatásért és a jövő tavaszi közgyűlés helyéül Kaszaháza tüzetett ki. A gyűlésen Zalalövő képviselőtestülete s a kerület községbirái is részt vettek. Gyűlés után a Justus-féle szeszgyárat, később a Frim-féle fűrésztelepet tekintették meg, ahol a szíves házigazda maga kalauzolta és vendégelte meg a jelenlevőket. Egy órakor Scheier Dávid jóhirnevű vendéglőjében társasbédhez ültek, amelyen Zalalövő intelligenciájának több tagja megjelent.

Postarablás. Zalazentmihályon vasárnap virradóra az egész községet az a hír járta be, hogy a postáról a pénzes zsákot ellopták, melyben igen sok pénz volt. Kezdetben kételkedve fogadták a hírt, de később igaznak bizonyult. Ugyanis szombatn délután Goldmann Ignác gabonakereskedő 4000 koronát adott fel. Minthogy nagyobb összegű pénzt a falusi postahivataloknál tartani nem szokás, a postamester azt becsomagolta, hogy a Bécs felől Zalazentmihályra 11 óra után érkező személyvonattal a a központhoz beszállítsa. Az indítás megtörtént, a csomagok s a pénzes zsák a szállító kocsisnak kiadattak, ki a zsákot a többi elszállítandó anyaggal együtt a hivataltól körülbelül 30 lépésre álló postakocsira tette, ő maga pedig az istállóba ment a lóért. Ez idő alatt állítólag a zsák eltűnt. Csátár József postakocsis befogott, felült a kocsira s a vasúthoz hajtott. Ott mikor leszállt a kocsiról, vette észre, hogy a zsák hiányzik. Azonnal visszafutott s jelentette, hogy a zsákot ellopták. A postamester a szükséges intézkedéseket rögtön megtette. A pacasai osendőőrök, a járásörmesterrel együtt azonnal kiszállt s először a kocsist és a postamestert hallgatta ki s mint-hogy az ügy igen titokzatos, a kocsist letartóztatták s hozzáfogtak teljes erővel a nyomozáshoz. A zsákot a postamester földjén, a kert alatt meg is találták, a zsák a lakat alatt fel volt hasítva. A pénzt tartalmazó levél borítéka a többi levelekkel együtt, valamint egy üres pénztárca, mely mint küldemény volt a zsákban, szerte szórva heverték. A legközelebbi vonattal érkeztek Kanizsáról Jureczky kir. ügyész s Kaffka József mozgóposta főnök, kik minden irányban megkezdtek a nyomozást, de sikertelenül. Csátár József postakocsis konokul tagad. Arra a kérdésre, hogy miért nem tette a zsákot éppen ez alkalommal oda, mint máskor, a postakocsin levő ládába, nem tud világos s tiszta feleletet adni. Általános nézet az, hogy ha nem is Csátár József a bűnös, de tudnia kell, hogy a pénzt ki vitte el; mert a pénz feladásánál jelen volt. A kocsistól az istállóig nem több a távolság, mint 10 lépés; ahol a zsákot megtalálták, az sinos több 100—150 lépésnél. S hogy egy ismeretlen egyén a háztól ily csekély távolságra egész nyugodtan kiválogathassa a levelek közül a pénzes levelet, azt feltéphesse s tartalmától megfoszthassa, hogy találomra meajen egy postaszákkért, mikor általánosságban tudva van, hogy éjjel pénzt osak a

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp Anatherin

Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

száj- és fogvizet 2.80,
2.—, 1.— Fog-crème
60 f. Valódi csakis, ha
cégemmel van ellátva.

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
kőhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

„Roche”

Mint-hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárak-
ban. — Ára Üvegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszűn-
tet a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

intézkedésig
on reggel 7
or és este 4

ster Dr Kiss
nagykanizsai

kir. itélő-
zegi kir. tör-

legritkább esetekben, akkor is fedeztetel szállítanak, az képtelenség. Mindezeket összevetve erős a gyanu, hogy Csátár József lelkiismerete nem tiszta s ezért a járásörmester Paosára kísértette, hol a vizsgálatot folytatják ellene.

Tolvaj jegyzőség. Sztrókay György zalaszentgróti jegyző hétfőn reggel elment hazulról s az irodában egyedül maradt Krajcsák Arthur jegyzői irnok, aki ezt az alkalmat arra használta fel, hogy feltörte az íróasztal fiókját, ellopja az ott talált 705 koronát s megszökött. A tolvaj Bécs felé vette útját. Krajcsák urisaládból származó fia, két reáliskolát végzett s szorgalmas, szimpatikus embernek mutatkozott. Sztrókay György jegyző szerette, istápolta abban, hogy mint magántanuló befejezhesse középiskolai tanulmányait, megbízott az ügyes irnokban, aki most csufosan hálálta meg a jóasgot.

Névmagyarosítás. Pollák Sándor paosai lakos nevét „Pogányra“ magyarosította.

Zalai munkás szerencsétlensége Amerikában. Az amerikai „Szabadság“ című magyar lap írja, hogy egy Horváth nevű 23 éves nyírádi illetőségű munkás, ki már hosszabb ideje munka nélkül tengődött Bridgeportban, a Bryan-féle villanygyárból felhívást kapott, hogy álljon azonnal munkába. Horváth érthető örömmel fogadta a megbízást s a gyárba sietett. Utját megrövidítendő, a vasuti útján igyekezett előlfele. Abban a pillanatban, amikor Horváth keresztül akart menni a síneken — egy vonat elütötte s a szerencsétlen embernek mindkét kezefejét súlyosan megsértette. A hamarosan elősiető ambulancia beszállította őt a kórházba, a hová utána vitték a sínek mellett összeszedett ujjait is. Az eset a bridgeporti magyarság körében óriási részvétet keltett, mert Horváthot mindenki jóra való, derék és szorgalmas embernek ismerte, aki ilyenképen örökké nyomorék marad.

Kibóvított az utcai világítást. Városunk villamos világítása azóta, hogy a város vette át annak kezelését, mindjobban fejlődik. A város közönsége, mely az áramszolgáltatás kifogástalan voltával teljesen meg van elégedve, mind sürűbben vezeteti be a lakásaiba a villanyvilágítást, mert a világításnak ez a módja amellett, hogy a lakás levegőjét nem rongja, kezelése könnyű s egyszerű, alig kerül többre a penetráns szagot terjesztő, füstölgő petroleum lámpánál. Az utcai világítás körül is díszesre buzgalommal jár el a városi tanács. Legutóbbi gyűlésének egyikén elhatározta, hogy a Petőfi utcának az Erzsébet és Bíró Márton utcák között levő szakaszán egy egész és két féléjjel égő utcai lámpa állíttassék fel; továbbá az Erzsébet utcának beépített részén 1 egész és 1 féléjjel égő utcai lámpának a felállítását; a Bíró Márton utcának a vasuti vágányon kívül fekvő déli részén két egész és két féléjjel égő utcai lámpa felállítását; végül a Baross-liget belső útjain a külső lámpasorból 3 utcai lámpának a felállítását mondogta ki s utasította a városi villamos üzemvezetőt, hogy ezen munkálatokat haladéktalanul teljesíttesse.

Épül a vendvidéki vasut. A muraszombati—alsólendvai vasut építési ügye egy ideig elakadt úgy, hogy már arról volt szó, hogy a terv végkép megfeneklett. Barthalos István vasutépítő vállalkozónak azonban sikerült legyőznie a felmerült akadályokat és ismét teljes ambícióval és munkakedvvel állott a vasutépítés ügye elére, miután a terv megvalósításának lehetőségét biztosítva látja. A napokban Muraszombaton újabb vasuti értékeztet lesz, melyen ismét felveszik a vasutépítési tárgyalások elejtett fonalát.

Félaru vasuti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsú városok tisztviselői félaru vasuti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványai a jövő 1910 ik évre leendő érvényesítés végett a magy. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 73—75) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910-ik évre azonban ily igazolványt maguk nézésére szerezni kívánnak az igazolvány kiállítását ugyan-

csak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelemztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzőkre vagy kérvényre ragasztandók fel. Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadtatik. A hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzőket az előírt záradékkal és a hivatali pecséttel látható el. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. Budapest, 1909. évi november hó 3-án. Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Öngyilkosság. A Keszthelyen állomásozó m. kir. 7. honvéd huszár osztálynak egyik közlegénye nemrég eltűnt a százból. Akkor azt hitték, hogy nem tudott megbékélni a szigorú fegyelemmel és megszökött. El is rendelték a körözését, de eredménytelenül. A napokban azt észlelték a huszárok, hogy a lovak nem isznak a kut vizéből. Megvizsgálták a kutat és abban megtalálták az eltűnt huszárnak immár oszlásnak indult hulláját. Minden jel arra mutat, hogy a legény öngyilkosságot követett el.

Tolvaj szabólegény. Bognár Zsigmond zalabéri szabólegény munkaadójának, Tóth Boldizsárnak aranyóráját láncosítul és 20 korona pénzért a szekrény fiókjából kilopta és Amerikába akart azökní. A osendőrség a tolvaj szabólegényt elfogta és beszállította a zalaegerszegi ügyészség fogházába.

A Küküllőmenti első szőlőoltvány telep Medgyesen (Erdély), melynek tulajdonosa Caspari Frigyes, ritka szakérteremmel párosult miatakezelés és a nagy költséggel berendezett vízvezeték segítségével oltványokból oly kiváló anyagot képes szállítani, a minőt az ország egy szőlőtelepe sem.

A természet mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és utai csodálatosak. Így például a osukamájolaj is oly gyógyerőket tartalmaz, minők ember lénny előállítani nem képes. A legjobb izü és legkönnyebben emészthető osukamájolaj nyújtja a „Scott-féle Emulsió“, mely most minden gyógyszerárban kapható.

Hajójegyek záradékolása. A kivándorlásról szóló törvény megengedi, hogy ha a kivándorolni szándékozó Amerikában lakó hozzátartozótól közvetlenül kapja a hajójegyet, úgy azt a községi előjáróság záradékolja és a fél feltartóztatás nélkül mehet a nem engedélyezett utirányban is Amerikába. Ezt a körülményt nem engedélyezett hajóstársaságok visszaélésekre használják fel, amennyiben a hajójegyeket úgy állítják ki, mintha azt egy amerikai rokon vásárolta és küldette volna és a feleket arra utasítják, hogy a jegyet a községi előjárósággal záradékoltsák.

Szeszfőzői tanfolyam. A kassai m. kir. gazdasági akadémián 1910. január hó 5-től 20-ig gazdatisztek és szeszgyártulajdonosok, február 1-től április 15-ig szeszgyárvezetők részére szesz-főzői tanfolyam lesz. A tanfolyam célja: megismertetni a résztvevőkkel a szeszgyártás elméletét és a szeszgyártás terén felmerült újabb vívmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását, a moslék értékesítését, a szeszgyár-vezetőkkel elméletileg és gyakorlatilag kiképezni.

A budapesti m. kir. Tudományos Egyetem II. belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva: 1. Hogy a Budán eredő **Ferencz József-kese-rűviz** szilárd alkatrészeinek mennyisége úgy viszonylik más vizekéhez, mint a 4 a 3-hoz. Tehát míg más vizből 200—250 grammot adunk egy adagra, a Ferencz József-kese-rűvizből már 150—170 gramm elegendő. 2. A „Ferencz József“-viz az étvágyat növeli és alkalmazása után a béluhuzamban semmi kellemetlen utóhatás vissza nem marad.

A M. Á. V. új helyi díjszabásának életbeléptetése. A m. kir. államvasutak új helyi díjszabását 1910. január 1-én léptetik életbe. Az új tarifa megfelel azon megállapodásoknak, amelyek az iparcikkék tekintetében a m. kir. államvasutak igazgatósága és a Magyar Gyáriparo-

sok szövetsége között létrejöttek s melyeket a tarifabizottság helybenhagyott.

Rövid hírek. Igricz János mázoló segéd hónapokig nem tudott munkához jutni. Egyik helyről a másikra vándorolt munka után. Mult héten Alsólendvára igyekezett gyalogszerrel. A buskomor legényt annyira elkésértette a sors, hogy egy utmenti fára felakasztotta magát. Szerencsére egy baksai ember akkor ért oda, amikor Igricz felkötötte magát s levágta az öngyilkos jelöltet, aki szépen megköszönte a szivességet és tovább ment, hogy végigjárja az élet Kálváriáját.

— A lendvai hegyen együtt dolgoztak Fehér Ferenc és Petkovics István, akik munka közben összevesztek s Petkovics a kapójával úgy ütötte fejbe társát, hogy az menten összeesett.

— Nagykanizsán a vasuti munkások ma országos gyűlést tartanak. A gyűlés tárgya a munkások nyugdíj ügye és a helyzet megbeszélése.

Idő hiányában csak pár sorban értesítem a n. é. vevőközönséget, hogy üzletem átalakításával végeztem és azt a mai napon ismét a rendszeres forgalomnak átadom. Bővebbet a jövő számban. Kiváló tisztelettel Közp. Nagy Áruház. Deutsch Herman.

Hirdetmény.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi kormány anyagi támogatásával 1909 évi december hó 1-től kezdődőleg **Zalacsányban** hat-nyolc hetes kosárfonó háziipari tanfolyamot rendez.

A tanfolyamra felvétetik husz a 16-ik élet-évet betöltött fia, vagy férfi, kik közül elsőbbségben részesülnek a mult évben már kiegészítettek. Jelentkezni lehet Zalacsányban a körjegyzői irodában vagy a tanfolyamfelügyelőnél.

Zalaegerszeg, 1909 évi november hó 23-án.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

Hirdetmény.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi kormány anyagi támogatásával 1909 évi december hó 1-től kezdődőleg **Csabrendeken** hat-nyolc hetes kosárfonó háziipari tanfolyamot rendez.

A tanfolyamra felvétetik husz a 16-ik élet-évet betöltött fia, vagy férfi, kik közül elsőbbségben részesülnek a mult évben már kiképzettek. Jelentkezni lehet Csabrendeken a körjegyzői irodában vagy a tanfolyamfelügyelőnél.

Zalaegerszeg, 1909 évi november hó 23-án.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

Hirdetmény.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi kormány anyagi támogatásával 1909 évi december hó 1-től kezdődőleg **Türjén** hat hetes kosárfonó háziipari tanfolyamot rendez.

A tanfolyamra felvétetik husz a 16-ik élet-évet betöltött fia, vagy férfi. Jelentkezni lehet Türjén a körjegyzői irodában vagy a tanfolyamfelügyelőnél.

Zalaegerszeg, 1909 évi november hó 23-án.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

Mérszék árának a legutolsó hatvadászon 50 kilogrammonként

Fűtő	minőség szerint	Kor. 101	Kor. 102
tűz		13.25	—
rozs		9.10	—
árpa		7.25	—
szab		7.25	—
tengeri		6.50	—

A világ legértelmesebb MALÁTA-SÖRE
HERCULES-SÖR

kitűnő izü, étvágyfokozó, csekély szesztartalma, nem romlik. Kiváló hatású soványok, vérszegények, gyengélkedők, lábadozók, tüdőbetegségek, idegesek, álmatlanoknál és szoptatóknál.

Főraktár: **Kummer Gyula és Gyarmati Vilmos cégeknél.**

A VÉRSZEGÉNYSÉGET,

Ezt az alattomos betegséget meg kell szüntetni a **Scott-fele csukamájolaj Emulsióval** mielőtt tulságosan elharapódnék.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv viszatér mindazok meg-
lépésére, a kik először használják a

Scott-féle Emulsió-t.

Az eredeti Scott-féle eljárás által
izletessé és emészthetővé tett leg-
tisztább alkatrészek, melyek a vér-
szegénységnek újat állják, képezik

a Scott-féle Emulsió

világszerte ismert sikerének titkát.

A Scott-fele Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

Időjárás. Teljes szigorával ránk köszöntött a
tél. Csütörtökön erősen havazott s vastag hóré-
teg borította el az egész vidéket. Majd kiderült
s a hideg rohamosan növekedett, míg tegnap
reggelre a hőmérő 9 R. fokkal süllyed 0 alá.

Felölös szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Békefi Pál

zenetanár

hegedű-tanfolyama

(csoportos tanítás)

Zalaegerszeg

Jákum-u. 14.

Oktatás hetenkint háromszor.

Tandij 8 korona havonta.

Beiratkozni lehet: naponta délelőtt
10—12-ig, délután kedd és péntek
kivételével 3—5 óráig.

==== Biztos megélhetés. ====

Más vállalat miatt átadó egy

férfi- és női szabó-üzlet,

férfi ruhaszövet raktárral együtt.

Az üzlet konkurrencia nélkül
s évtizedek óta áll fenn. Kiter-
jedt uri vevőkörrel, hosszabb üz-
leti szerződéssel.

Az átvételhez kevés készpénz
szükséges.

Bővebb felvilágosítást ad

Grünfeld J. utóda
Sümeg.

50 korona hetibér vagy 50—60% jutalék

annak, aki **aluminium címkéim és
áruim** terjesztését átveszi. Nagyszerű
új karácsonyi ajándékok. Képviselőt
mint mellékfoglalkozás is átvehető.
Aluminium áruk játszva eladhatók.
Tájékoztató és minta ingyen. Ne
mulassza el tehát senki a kérdezőskö-
dést. Levelező-lap elég.

Cim: **Hruby Antal**
Möglitz (Morvaország).

694/v. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi
LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhirre
teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírótság 1909.
V. 962. számú végzése által **Gross Izidor**
végrehajtató javára 170 K 25 fillér tőke, úgy
járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
alkalmával bíróság által lefoglalt, 660 koronára
becsült férfi ruha szövetekből álló ingóságok
nyilvános árverés útján leendő eladása elrendel-
tetvén, ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen
leendő eszközlésére 1909 évi december hó 4 -ik
napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik
és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107.

§-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek
szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 november hó 17-én.

Nagy Sándor kir. bir. végrehajtó.

Mészárszék átvétel.

Van szerencsém a tisz-
telt közönséget értesíteni,
hogy Politzer Ignác ur-
nak a Batthyány- (Zala)
utcai

mészárszékét

november hó 15-én át-
vettem s azt tovább ve-
zetem.

Igyekezni fogok első-
rendű hus kivágása, pon-
tos és figyelmes kiszol-
gálás által becses vevőim
igényeit kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

Silbermann Henrik
mészáros.

UNGER ANTAL

könyvnyomdája

ZALAEGERSZEGEN.

==== **Készít** ====
mindennemű nyomtatványokat a leg-
szebb kivitelben.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület áruraktárában

mindennemű gazdasági szükségletet képező anya-
gok és eszközök jutányosan beszerezhetők. ==

Ajánljuk a közeledő téli időnyre való tekintettel a beszercebányai
posztógyár által készített **magyar gyártmányu**

lópokrócainkat.

Elvállaljuk a t. gazdaközönség **gépszükségletének** beszerzését, melyet
az **eredeti gyári árban** számlázunk.

Vásárolunk mindennemű **heremagvakat** a legmagasabb napi áron.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal készsզggel szolgál

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala.

== Tatai brikett ==

Tatai darabos szén

Kitünő jutányos szobafütési szén.

Shállítja a

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 19. szám.

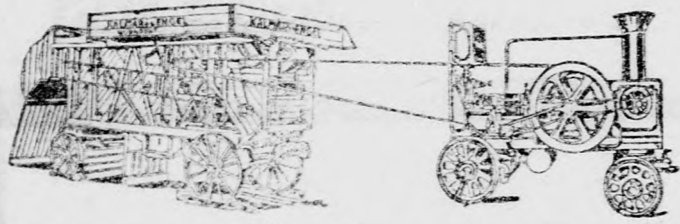
Számtalan első díjakkal és díszoklevelekkel kitüntetve.

Kalmár és Engel

motor- és gépgyára

Budapest, V. ker. Lipót-körut 22.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyegetőbb benzínmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. ker. Lipót-körut 22 bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatós egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjegyék ingyen és bérmentve.
Olcsó árak részletfizetésre!

Hölgyek

figyelmébe.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a téli újdonságok megérkeztek.

Nagy választék **téli kabátokban, kosztümökben, pongyolákban.**

Mindennemű szövet gyermekruhák kaphatók.

Elsőrendű anyag, kitünő szabás.

Lusker Jánosné.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cim: **Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg.

Ritka

alkalom még rövid ideig!!

Finom férfi gypju kalap	3 K-tól feljebb
» » nyúlszőr »	5 » »
» » cheviot öltöny	25 » »
» gyermek lüster »	9 korona
» » mosó »	3 » »
Férfi pique elejü ing	2.70 »
» színes »	2.80 »
» angol sephier »	4.50 »
» selyem nyakkendő drb	— 50 »
» glació-keztü párja	2.40 »
» kötött harisnya párja	— 42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül

KOREIN VIKTOR

„KALAPKIRÁLY“-nál.

AKI BUTORT

Budapesten akar vásárolni,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“

védnöksége alatt álló

Butorcsarnok és

hitelszövetkezet

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. szám.
(Békkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz.
(a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll. Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű, modern berendezések.

Szavatosság az áru minőségeért.
Jutányos árak!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

: **5500** :

közjegyzőileg hitelesített bizonyítványok orvosoktól és magánemberektől bizonyítják, hogy a

KAISER-féle

mell-karamellák a három fenyővel

Köhögés,

rekedtség, elnyálsodás, hurut, görcsös és számarkehe ellen sikeresen használhatók.

Egy csomag 20 és 40 f.

Egy doboz 60 f.

— **Kapható:** —

Schmidt Győző cukrászdájában,
Kaszter Sándor és Kocsuba
Emil gyógyszer-tárában
ZALAEGRSZEGEN.

Nagymennyiségű zöldségtvény-eladás.

Gyökere és sima Riparia Portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfahér, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi, Trámini, Szilvaszó, Püspökszó, Bakator, Piros és Fehér Saszla, Piros és Fehér Kecseszemű, Passatuti, Fürmony, Rakszó, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfahér, Mustosfahér, Ezerjó, Sárga Muskotály, Zöld Szilváni, Glasz Rizling, Jufark, Sárfehér, Leányka, Delaváre, Pozsonyi Fehér, Muskát Hamburg, Muskát Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két millió fás, párosításához való Riparia Portális vessző is van eladó 6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fás gyökere ojtványok ezre 100 frt., II. oszt. fás ojtvány ezre 50 frt. I. oszt. gyökere zöldségtvények ezre 80 frt. hiányok pótlására igen erős, ezre 100 frt., I. oszt. sima zöldségtvény válogatott ezre 50 frt., rendes sima zöldségtvény ezre 40 frt., I. oszt. gyökere Riparia Portális vessző ezre 20 frt., II. oszt. gyökere Portális ezre 12 frt., I. oszt. sima Riparia Portális vessző ezre 10 frt., II. osztályu sima Riparia Portális ezre 6 forint, Otelló vessző ezre 5 forint. Megrendelések őszi és tavaszi szállításra is elfogadhatnak. Megrendelések esetén az árnak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi árfizetése pedig utánvétellel történik.

Csépány Mihály bortermelő és ojtványkészítő Gyöngyös, Tó-utca Kálvária part alatt, 12584.

Fillinger József

— **hodógyára** —

Ajánlja:

hordóit, kádjait

minden nagyságban.

Arjegyéket kívánságra küldök.

Fillinger József

Ráczváros (Pécs mellett.)

A Nagy Gábor féle Delaware szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtvet nem kezelte. Minden szállítmányhoz utasítás mellé

keltetik ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszeres és bimbója, vesszője tőben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajtával, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor féle Delaware szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyiért kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinék 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugas ültetéséről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GABOR szőlőnagybirtokos KÖLY.

posta, táviráda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Badacsonyon

Balatonra néző oldalon, 2. kat. hold szőlőföld, egyharmadrésze harmadéves oltott fajszőlővel beültetve, 4 szobás új urilak, 200 akónak való pince, vincellér-lakás, istálló, — 10 évi adómentességgel, 7500 forintért eladó. — Vevőnek most csak 1000 forintot kell lefizetni, a többi 2 év múlva fizetendő.

Megkereséseket kér: KovácsJános, Tapolca, Nagyköz-ut 16. sz.

Dr. Wettenstein Szanatorium r.-t.

tüdőbeteg szanatoriumában

Margitliget (Pomáz mellett, Pest megye) és tüdőbeteg rendelőintézetében BUDAPESTEN, VII., Bulyovszky-utca 5. szám alatt, a tüdőbetegeket és egyéb tuberkulotikus bajban szenvedőket a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal kezelik. Wettenstein József dr. szere az egyedüli specificum, amely a Koch-féle bacillusokat a beteg szervezetéből tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

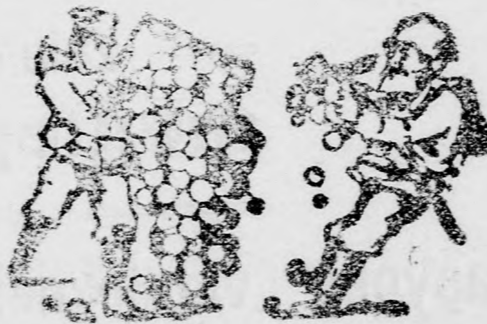
Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben. Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ. BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/84.

Helybelli elárusítók:

R. Zeisler, Fenyvesi Miksa, Hubinszky Adolf, Deutsch Hermann, Gráner Lipót.

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.

TULAJDONOS: CASPARI FRIGYES.

Médyes 118. sz. (Nagyküküllő megye.) Tessék képes árjegyzéket kérni!

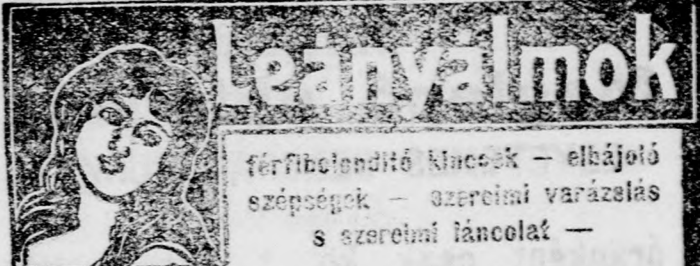
Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, engedély minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Jó forgalmu

korcsma és szatócsüzlet

Ördöghegyében (vasutállomás mellett), azonnal átadandó.

Megkeresések a tulajdonos Deutsch Oszkárhoz címzendők.

Leányalmok

férfibőlrendítő kincsek — elbájoló szépségek — szerelmi varázslás s szerelmi láncolat —

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek, manapság a fiatal lányok bőlebbben eszelekeszenek s a legközelebbi drogériából, gyógyszerertárból s illatszertárból

Zuckeeh-szappan | Zuckeeh-krém
kis csomagolás 1.- kor. | közös. tubus 1.25 kor.
nagy csomagolás (ajándék) 2.50 .. | nagy tubus 2.50 ..

vásárolnak. Zuckeeh-szappan s Zuckeeh-krém szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, ocsó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépség szerke eszményképét képezi.

Fiatallányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckeeh-szappannak hódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckeeh-krémet is használjon.

Ne halassz, ne kitérd! Ne nyugodj, ne pihenj addig míg Be nem telje-sült óhajok!

Valódi Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerertárában kapható.

Tenyészkan

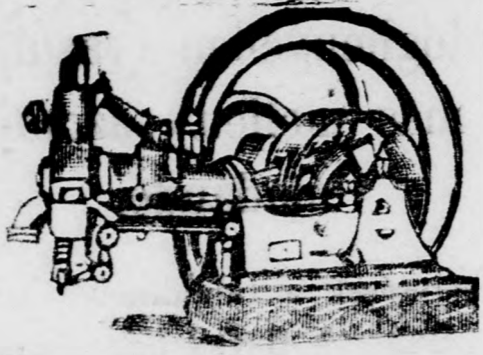
eladás.

Gróf Károlyi Imre ur zalaszentgróti uradalmában 8 darab mástél éves, saját nevelésű, fehér szőrű, hazai kondor, fajtiszt kan, vérfrissítés céljából idegen tenyésztéből való anyag beszerzése folytán — darabonkint 190 korona árban eladó.

Paál Viktor urad. főintéző.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít azakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság! EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges 1óerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmosszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Schaumann gyógyszerész

gyomorsója

összetételében újból javítva, több mint 30 éve a legjobb eredménnyel használattik, a legkiválóbb szer mindenféle gyomorbántalom ellen, bélbajoknál és étvágytalanságnál. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozásához és fentartásához. Aki lesoványodásra hajlik, használjon szintén naponként kétszer gyomorsót.

Egy doboz ára 1 K 50 f. Szétküldés naponként, postán, utánvétellel. Legkeveseb 2 doboz küldetik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főraktár: **Jullus Schaumann** gyógyszerészeti laboratóriuma, Stockerau Bécs mellett.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Árúvevényen K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 3 neu.

MINDEN

CZEMENTFÜGYASZTÓT

tisztelettel felkérünk, hogy portland és román cement-szükségletének 1910 évre való fedezése előtt **ajánlatainkat a saját érdekében bekérje**, mert a fenti cikkeket bármely gyárnál is előnyösebben szállíthatjuk

Klein Márkus fiai cementnagykereskedők

és a Magyar Vulkan cementgyár részvénytársaság selypi gyárainak dunántúli vezérképviselei **SOPRON**.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyers és biztos hatásu

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Kocsuba Emil**, Sümegen: **Kossa Gusztáv**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárjaikban.

Alkalmi vétel!

ÉRTESÍTÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szives tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder **régi árait**, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyag-szükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

== zalalövői metszőmön ==
meglepő olcsó árak

== mellett eszközölheti. ==

**Nagyobb vételeknél
külön árendedmény!**

Tisztelettel
FRIM JÓNÁS
gőzfűrésztulajdonos
Zalalövön.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a **Weisz Ede** féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre, koksra** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.